

مرأجم شاهانه

بتاریخ ۱۳۰۴-۵-۱۸

نمره ۶۲۷۶۰

جناب آقای هیرزا عبدالحسین خان آیتی
گتاب کشفالحیل تألیف جنابعالی بانضمام حکایات شمشیر
را که سروده طبع خودتان بود از شرف عرض پیشگاه مقدس
بنده کان اعلیحضرت قدر قدرت قویشوکت شاهنشاهی ارواحنا
قداهم گذرانیده هورد توجه ذات مبارک شاهانه گردیده برای
تشویق و قدردانی از زحمانی که در این راه یموده اید حسب الامر
مرأجم ملوکانه را نسبت بجنابعالی ابلاغ میکند .

رؤیس کل تشکیلات نظمه مملکتی
در حماهی

رباعی

آنانکه بفرن پست دین میازنه
بر خاک گمان کاخ یعن میازنه
در جامه دوست دشنان بشرند
کاباب فادونش و کین میازنه
(آیتی)

عربیه

افیقوا افیقوا يا غواه فانها
دیانا تکم مکر من الزعاء
ارادوا ایها جمع العظیم فاجمعوا
وبادوا و بادت نة اللئاء

کشف الحبل

جلد اول

تألیف

عبدالحسین . آیتی

چاپ ششم

حق چاپ و ترجمه مخصوص مؤلف است

جایگاه فروش :

کتابفروشی علی - ابن سنا - دانش - مؤلف

نام خدا و ندیم‌مانند

مقدمه

بر ارباب بصیرت و خبرت پوشیده نیست که هشتاد سال است مملکت ایران مبتلا بیک دیسه هفت رنگی شده که صوره درلباس مذهب جلوه کرده و باطنها بر اساس خیانت وطنی تأسیس و باسم مذهب باشی و بهائی ایران و اهل آنرا دچار مشکلات بسیار نموده و مینماید : و تاکنون حقائق آن بر اکثر خلق مستور مانده هر کسی در اطراف آن تصوری نموده و پیروان این مذهب هم یا از روی جهل و سهو یا بر اثر منافع خوبیش عمدآ نعلهای واژگونه برسند مقصود زده هر روز یکدسته از خر عبادات ولاطائلات را در جامعه انتشار داده مردم متعصب ایران را بهیجان انداخته معدودی را در دام قتل و غارت افکنده و فوری این را غنیمت شمرده فرباده ظلم و میست کشیده عموم ایرانیان را بتوخش متهم و مصادر امور را دچار محضور ساخته بهیج قسم هم نمیخواهند که باین دیسه‌های هفت رنگ و خدعا و نیرنگ خود خانمه داده ملک و ملت را بحال خود گذارند و قدمی در راه اصلاح و خیر بردارند !

با اینکه در عین استخار و پنهان کاری حضرات باز مردمان هشیار گاهی از آثار پی بمؤثر و از شهود پی بغیب مقصود برده و احیاناً از کتب و رسائل ایشان که بدست آمده از طرفی بطلان عقائد مذهبی ایشان را از روی علم و منطق تشخیص داده و از طرفی در زیر پرده کلمات مقاصد خائنانه ایشان را یافته و قلم برداشان و کشف مقاصد خفیه شان کشیده‌اند ولی تأثیری که باید و شاید از آن کتب ردیه ظاهر نشده بلکه گاهی هم بالعکس نتیجه داده است و علت عده این بوده و هست که اولاً آگاهی و اطلاعات تامه بر مرام و مقصد بیک قوم خاصه قوییکه اسرار اشان در زیر پرده خفا مستور است موکول بعشر و معاشرت تامه و نه تنها معاشرت بلکه موقوف بر محرومیت و حتی ورود در کارهای اساسی و حل و عقد امور آن قوم است و ثانیاً بعد از معاشرت و محرومیت

باز شرط است که متأثر از تظاهرات ایشان نشده محبت‌های ساختگی ایشان سبب انحراف او از مقاصد اولیه نشود و با هر استفاده ولذتی که درین ایشان حاصل کرده باشد باز قلم را از بیان حقیقت ولو پس از بیست سال باشد باز ندارد و بالاخره او آنکل باشد نه مأکول و فاعل باشد نه معمول . ثالثاً با هم این احوال شرط عمدی کار یافتن حقیقت است از روی یقین نه حدس و تخمین و جشن مدارک است بقدر مقدور و نشر و اشاعه آن درین جمهور متأسفانه کسانی که تاکنون قلم بر ردم حضرات و کشف حقائق ایشان کشیده‌اند دارای این شرایط نبوده مگر عده قلیلی که بعضی از شرایط را تاحدی دارا شده ولی بسرحد کمال نرسانیده بر احاطه تامه صبر نیاوردده اند و در وسط کار اقدام با برآز مطلب نموده اند .

اینست که مشاهده می‌شود بهائیان در مقابل تمام کتب و رسائلی که بعیده من تمامش در محل خود صحیح است و تزلزل آنها در تعبیرات جزئیه است و اینگونه تزلزل در هر سخن و بیانی موجود و در استدلالات خود بهائیان پیش و قویتر موجود است با وجود این بر اثر تزلزلات در تعبیر کلام بهانه بدست گرفته نگفته و می‌گویند که نویسنده فلان کتاب بی اطلاع بوده و گوینده فلان کلام مغرض کاشف فلان مقصود طماع بوده و واقع بر فلان مطلب مبغض در حالیکه هیچ شبیه ندارد که هر کس هر چه را نگاشته از روی وجود آن بوده است و اگر تمامش را نتوان صحیح شمرد چنانکه گفتیم این حالت در همه کتب و رسائل و در رسائل بهائیان بیش از همه موجود است و هنوز کتابی نوشته نشده که جمیع مسائلش مورد قبول همه عقول و افهام باشد و بالاخره کتب‌ردیه و تاریخیه که بر اهل بهاء نوشته شده پس از معاشرت با ایشان پیشتر معلوم می‌شود که اکثریت آن کتب بر صحت است . اما رافع بهانه بهائیان نشده این بهانه راه‌مواره دستاویز کرده می‌گویند این شخص وارد در این جمع نبوده و از حقایق بی خبر است .

سالها است این بنده را آرزو بوده که شخصی بیدا شود که فی الحقیقت بهائی بلکه از مبلغین کامل بهائیان باشد و حب جاه و مال و حرصن و شهوت او را مانع از بیان حقیقت نشده بجماعه بشری باز گردد و مردم را از حقائق و اسرار و تناقضات ادعا و بیان و عقائد و اعمال و سرائر امور و رفتارشان خبردار نموده تباینات و تصنیفات و ساخت و سازهای بی حقیقت را که بی

برده بی پرده بیان نماید . اما صاحب يك همچو وجودانی دیده نمی شد . بلی از ابتدای بروز داعبه باب و بهاء تا کنون عده کثیری که در این کتاب بعضًا اشاره خواهد شد از این امر برگشتند ولی از آنجائیکه شرح حال خود و حضرات را نگاشته و در دنیا و دینه نگذاشته اند بهائیان بهر یك وصله چسبانیده و عذری تراشیده اند تا اینکه از تفضلات الهی در این دو سه ساله آنچه مقصود ما بود جلوه نمود و در نهایت درجه کمان عرض اندام فرمود و چنانکه ذيلا ملاحظه می شود این مقصد مقدس باين صورت بجز شهرود و بروز رسید .

آواره

آواره تخلص که مدت بیست سان با کمال صمیمت در میان بهائیان بوده و خدمت بایشان مینموده اخیراً بسبب وقوع خرقهای عجیب و افتضاحات غریبیه که در مرکز بهائیت رخ داده مشار الیه بطوری کار را خراب دیده که دیگر هیچ وصله والثامی برای آنها نجسته پس از بیست سال بهائیت آن حوزه پر از فساد را بدرود گفته در مقام کشف حقائق رساله نوشته موسوم به (کشف العیل) و چون این رساله بهترین کاشف حقیقت است ماغنیمت دانسته آنرا بعرض طبع و نمایش عامه میگذاریم .

اگر چه تاریخ حیات (آواره) يك تاریخ مشروحی است پسر از انقلاب و حوادث و حکایات غریبیه که عجالت در این رساله و جزئه نمی گنجد ولی از ضروری هم تا درجه هیانت لازم است ولهذا با کمال اختصار ذکر می شود .

اسم اصلی (آواره) حاج شیخ تقی از خانواده عاملی بزد و صاحب فامیلی جلیل بوده تاسن سی سالگی مصدر امور شرعیه از امامت و ریاست واهله محراب و منبر بوده در سن سی سالگی برخوردي بطالب بهائیان کرده و بهمان قسمی که هر کس بهائی شده بر روی این پایه بوده « که در ابتداء بر انر کلمات خوش آب ورنک و نیر نکهای خوش ظاهر و بی خبری از باطن و حقیقت کار باشد بعضی تعالیم اخلاقی ادبی و بعضی ادله که از مهارت در معاشه و اشتباه کاری درست شده میگردد و بدام میافتد و پس از چندی اگر هوشمند است منزجر و اگر بیهوش است منخفق میشود» مشار الیه نیز مخدوع کلمات ظاهره شده در جرکه حضرات وارد و

از بزد مهاجر باطراف شده متدرجاً بر اثر قریعه سرشار و قوه قلم ویان خود (که تا حدی در همین دساله هم میرهن خواهد گشت) در میان بهائیان مقامی شایان یافته بدرجه که رئیس المبلغین و مدرس درس تبلیغ و در درجه اولی مؤلف و مصنف ایشان ودارای رتبه خیلی عالی شده بقیه که هر کس اندک آشنائی با حضرات داشته میداند که بزرگترین مایه افتخار حضرات بعد از رؤسای مرکزی در این سنین اخیره وجود (آواره) بوده که بعضی اورا در رتبه میرزا ابوالفضل گلبایگانی و برخی از او برتر وبالاتر میدانند و انشاء الله در موقع خود بکلمات برجسته که در الواقع مشاره ایه است اشاره خواهد شد تا معلوم شود که آنچه را گفته‌یم بدون مدرک نیست بلکه بشاهدت رئیس بهائیان (عبدالبهاء) این شخص آواره در صف اول از حروف مبلغین و دانشمندان ایشان بوده است خلاصه بطوری که در همین کتاب از کلمات آواره میرهن خواهد گشت در هر سالی از این سنین بهائیت خود یک دروغی را کشف کرده و یک فسق و خیانت و جنایتی را مشاهده و با استماع نموده و برای هر یک از آنها معاملها می‌بسته اند و بالاخره در هر شهری چیزی دانسته و در معاشرت با هر بهائی صیغه حقیقتی کشف نموده سه دفعه مسافت بخاک عثمانی قدیم و ترکیه جدید کرده و دوباره بققاز و یک‌دفعه بترکستان سفر کرده در هر شهر و دیاری اقامت های قابل توجه نموده و اخیراً سفری بازوبان رفت و چهارماه در اقطار اروپ حقایق را یافته و یازده ماه در مصر اقامت کرده و بر دو حیات اعراب و اتراب و غیره هم آگاهی یافته و حتی در هر مملکت با لباس آنچه ملبس و در طی خلطه و آمیزش کامل حقایق را باز جسته و بالاخره بقدر لازم بی حقایق برده و تقویت نموده است که عنوان بهائیت در هیچ جای دنیا عنوان مذهبی ندارد بلکه بعنوان دیگر هم کسی آنرا نشناخته ندادی آن آهسته تر و عنوان آن کوچکتر از اینست که حتی بتوان آنرا در صفحه مذهبی از قبیل مذهب احمد قادیانی جدیداً و یا مذهب حسن صباح و اسماعیلی قدیماً و یا سایر مذاهب کوچکی شناخت که تا کنون عرض اندام کرده‌اند و بابت‌توان رئیس آنرا یک حکیمی تصور کرد که افلام موفق به نشر یک فلسفه و حکمت قابل توجهی در اجتماع شده باشد و بادارای مسالک و سیاست مستقیمی باشد که یک‌وقت بتوان درسایه آن لا افل یک‌قصد کوچکی را

مجری ساخت که حتی برای یکدسته محدودی از دستجات بشر مفید باشد و خلاصه اینکه این مذهب مملو از فساد که گاهی خود را موافق یا کسیاست و گاهی مخالف آن سیاست وقتی‌الهی و گاهی طبیعی و روزی رافع حجاب وقتی معطی حجاب و یکروز خارق اوهام و روز دیگر جاعل اوهام معرفی کرده و می‌کند فقط و فقط در هشت نه الی ده هزار نفر از ایرانیان بی‌علم و اطلاع نفوذ دارد که عده در ایران و عده دیگر در عشق آباد و فلسطین و هند ساکنند و حتی در امریکا بالایهم همه و دروغهایی که خود بهائیان ناشر آن شده‌اند هیچ خبری نیست و کمتر نظری کسی آن ندارد و خوشبختانه در این قسمت اخیر بغير از آواره‌دیگران هم آگاه شده‌اند و از آن‌جمله کتاب « از طهران تا زیورک » تألیف آقا میرزا عبدالله خان بهرامی را هر کس بخواند براین مقصد مستحضر می‌گردد مجدهلا پس از این‌گونه اطلاعات و بعد از آنکه سالها اقسام فسوق و فجور مری ایشان را دیده و شنیده و حتی بعد از فوت عبدالبهاء تقلبات داخلی ایشان را که در وصایای او بکار برده‌اند شناخته لهذا دامن از ایشان فراچیده و ایشان را بدروع نموده اینک نگارشای اورا عیناً درج نموده امیدواریم مورد توجه عموم ایرانیان وطنخواه واقع گردد .

توضیح‌آکسی تصویر نکنند که ماقطه‌از نقضه نظر مذهبی می‌خواهیم این حقایق را نشر نماییم بلکه مصالح وطنی و مملکتی و وحدت ملی را بستر از جنبه مذهبی آن در نظر داریم و خصوصاً در قسمت آزاد بخواهی و خرق اوهام پیش از هر چیز علاقمندیم . زیرا بهائیت یک لطمه بزرگی به وحدت ملی مازده است و بعای اینکه اتحاد و اتفاقی از آن حاصل شده باشد باعث تفرقه و تشتت شده است و عقیده نگارنده اینست که کفر بالاتفاق بر ایمان بالاختلاف ترجیح دارد یعنی اهل مملکت باید تماماً بر یک عقیده باشند و هر نفعه مخالف را مقاومت نمایند (ولی متهد نانه) و چون بهائیان تشتت بزرگی انداخته‌اند و حتی بعضی جوانان بی خبر بی فکر هم در سایه الفاظ خوش ظاهر بد باطن ایشان تصور نموده‌اند که این سخنان بکار ملک و ملت خواهد خورد و بطور مستقیم وغیر مستقیم باعث ترویج افکار ایشان شده از طرفی هم وجود حضرات وسیله پیشرفت دست‌های هوچی و روح هوچی گردی شده بقیمی که هر شخص معترمی که خواست اصلاحاتی بگذرد هوچی‌ای مملکت بعد از آنکه از جهات دیگر مایوس از

تغريب کار او ميشوند باين نسبتها تثبت نموده بعضی دستها هم ايشان را کمک داده و اين آتش را دامن زده بالاخره درسايه اين حرفها و تشنفات بجای نفع ضرر حاصل و بسي از مردمان محترم را متهم و عمليات ايشان را خوش نموده اند و نه تصور شود که در آنگونه موافق بهائيان بی گناه و بی طرف مانده باشند بلکه بزرگترین عامل اين عمليات خود آنها هستند که يا آلت شده اند یا از كثرت ميل بترويج مذهب خود نسبت هر شخص محترمی را از اهل کلام و عمame بخود داده آهسته و بلطفه العيل بگوش اين و آن خوانده اند که (ابنهم از ماست)

خيلي مفهوك است که سالهای دراز در كمین علماء و وزراء ايران نشسته بودند و هر مجتبه و متنفذی که در جامعه طرف توجه مردم می شد اورا بخود نسبت میدادند و اگر در حیاتش وسیله بدهست نیاورده نتوانسته اند اورا متهم سازند پس از وفاتش اين نسبت را باو بسته اند و در اين اوآخر حتى ميرزا علي اصغر خان اتابک را از خود بخوانند و بقدري بی نمک يا شور شد که اتابک مجبور شد زمام ائم را رها کرده هشتماد و چند نفرشان را در يزد بکشتن دهد و نيز جلال الدوله بقى در يزد ايشان را فربیب داد و آنها هم بقدري از او مطمئن شده اسرار خود را نزدش ابراز و حتى راه مجالس نهانه و شبانه و باب معاشرت هاي مردانه وزنانه را بروي محروم و بستگان وي گشودند که اسباب عبرت و حيرت را عاقل دانشمندي است و بالاخره نتيجه آن بعاهائي کشيد که عجاله مجال ذكرش نیست و شاید شرحی او فی از قلم آواره در اين باب صادر گردد . باري قضايا بقدري زياد است که در اين مقدمه وجيزه نمی گنجد اما در اين سين اخيره قدری از طبقه علماء و رجال مملکت مأيوس شده عنان مطلب را بسم اروپا و امریکا سوق داده بجای اینکه شهرت دهنده فلان آقا از هاست شهرت میدهند که فلان مسيو و مستر يا مادمواzel و مدام از ما هستند ، ايرانيانی که در داخله خودشان نتوانند بفهمند و تشخيص دهنند که شهرتها تاچه اندازه صحیح و تاچه حد سقیم بود چگونه میتوانند امتیاز دهنند که اشتهرات خارجه تاچه درجه صحبت دارد ؟

بلکه اصلا نخواهند دانست که آيا فلان مسيو یا مدام یا مستر و مس را که رئيس بهائيان در الواهش نام میرد وجود خارجي دارد یا نه ؟ و اگر دارد آبا اصلا اسم بهائي را شنیده و اگر شنیده آبا بجه عنوان شنیده و باجه احساس آنرا تلقى کرده و با فرض اينکه عقیده هم یافته باشد

آیا عقیده او برای کسی حجت است؟ و ملاخره آیا مسکن نیست که میتوانست اشتباه کرده باشد؟

خلاصه از آنجایی که تقریباً بمقام بداحت رسیده است که رؤسای بهائی بدون اینکه کمتر نظری بروحتی و دیانت داشته باشند فقط و فقط برای استفاده مادی و انجام آمال و آرزو های دنیوی از هیچگونه تعصّم و دروغ بروان نموده اسباب فساد و نفاق و تفرقه و تشتت فراهم نموده اند و انساب و مردّه ایشان هم میانند گوستند بی اراده تابع اراده ایشان شده هرچه از آن هر کز و مصدّر صدور باید بدون چون و چرا قبول کرده و گردن، نهاده اند لازم مینمود که اسرار خفیه و حقایق داخلیه ایشان بهمان قسمی که هست و چنانکه باید و شاید کشف گردد تا بیخہران فریب سخنان خوش ظاهر ایشان را نخورد و ببیچوچه اهمیت بوجود واقوال ایشان ندهند و کم کم این گوستندان بی مدرک را کان لم یکن انگارند لهذا در مقام طبع و نشر این رساله برآمده امیدواریم ایرانیان و طنخواهی که مضرت اینکونه تأسیسات و عنوانات را یافته و بکمال خوبی تشخیص داده اند که امروزه برای ایران سی مهلك تر از سه اختلاف و دریاقی نافع تر از داروی اختلاف نیست بلکه این قضیه را فراموش کرده از هر حلقه‌می این نعمه را بشنوند ولو به عنوانی باشد و هر دستی آنرا مدد دهد با حالت خون سردی و بی انتی ای تلقی نموده بوحدت ملی قائل و متثبت گرددند که اینست یگانه راه نجات و نجاح و تها طریق صلاح و فلاح والسلام علی من اتبع الهدی :

توضیح آنکه کلمه (گوستندان) که در این مقدمه در حق بهائیان استعمال شده کلمه باست که رئیس ایشان میرزا حسین علی بهاء در حقشان استعمال کرده و هر بهائی ثابتی ناگزیر است از اینکه خود را مصداق گوستندانست از این کلمه کم درست و رنجشی حاصل ننماید بلکه با آن افتخار فرماید و فقط فرقی که در بیان بهاء و اظهار ماست همان فرق عریت و فارسی است که او بکلمه (اغnam) یاد نموده و ما بلفظ گوستند که معنی فارسی اغnam است یاد می کنیم . و اکنون شروع می نمائیم به بیان مقصود بصورت سؤال و جواب بین آیتی و آواره و از بزدان با کمک میجوانیم که خامه و بیان ما را از هر لغزشی نگهداری فرماید .

آیتی - نخستین پرسش من اینست که آبا ممکن است انسان نسبت
یک امر دو حالت پیدا کند؛ یعنی از ابتدا حسن نظری باان باید و دلباخته
آن شود و همه معايب آنرا محسن انگاره و نقص آنرا کمال شمارد و
پس از مدت‌ها تغییر نظر حاصل نماید و از روی حقیقت از آن منصرف شده
دل از آن بردارد و آنرا ممکن است بدینکه بشر انگاره؟

آواره - بعیده بند نه تنها ممکن است بلکه یک امر طبیعی است که
بکم وزیاد و تغییر موضوع در کل مراتب وجود حکم‌ش جاری و ساری است
و یزه در انسان حساس که بصفت مجاهدت موصوف باشد زیرا چون انسان
سراز دریچه خلقت برآرد و با بر باط هستی گذارد چشم بگشاید و گوش
فرادارد. از هر سو نه و آهنگی شنود و در هر کو رنک و نیرنگی بیند.
در آغاز برجسب سادگی فطرت و بساطت طبیعت همه رنگهارا و رنک حقیقت
شناسد و همه آهنگهارا آهنگ منادی طریقت گمان کند و بادی خیر و سعادت
پندارد و چون قدمی چند بردارد و گامی دوسته برتر گذارد اختلاف الوان
و نعمات او را بشوه اندازد و رایت تعقیق و مجاهدت برافرازد و بمحض
کنبعکاوی و حس حقیقت جوئی که هر انسان صحیح المدر کی بدان مفهود
است هوای تشخیص و تشخیص بر سرش افتاد و در هر قدمی آرزو نماید که
در را از صدف ولولو و از خزف باز شناسد و رنک ثابت را از نیرنک امتیاز
دهد نه و بليل باع را از صوت زاغ باسامعه صحیح تشخیص دهد و طعم شکر
را از حنظل بقوه ذائقه سليم باز شناسد. در این‌هنگام است که سعی جدید و بصری
حدید پافت بقول جلال الدین دومی (گوش خربزه و دیگر گوش خر) گوش
تازه خربزه هر سخن را در معرض امتحان درآرد و با بند الفاظ خشک نشده
مقصد قائل را در زیر پرده قول بیابد بلکه اقوال را با اعمال موازن کند
و گفتار بی کردار را بچیزی و بشیزی نستاند چون دیده بگشاید و حقیقت
بی ریب و ریا را طلب نماید آن وقت است که در هر گامی دامی بیند که
گستردۀ است و در هر در کی شر کی مشاهده نماید که نهفته در پرده است
در ذیر هر رنک هزار نیرنک بیند و از بست هر آهنگ هزاران رنک
و کلنک باید و بالاخره رنک ثابت رادر پس پرده نیرنگها مخفی و آهنگ
بلبل را در میان آهنگها مخفی بیند (بس بهر دستی باید داد دست) اما
نه هر کس مرد اینکار است بلی فقط کسی میتواند رنک حیله و نیرنک را

بازشناست که دلباخته نایاش ظاهره نشده چون بر نگی آلوده گردد فوری درخ را باز شوید و تنها کسی می تواند بدام حیله تینقد که چون از در کی شر کی بعرا کت آمد خود را بکنار کشد و دامن فرا گیرد و گرنه هر دم داشت قوی ترشود و هر روز رنگش غلیظ تر گردد تا بعجایی رسد که با کی از رنک و آزادی از دام نیز نک معال نماید و بر آن مجال نیابد فنم ماقلت.

کار مردان است که دام زنان حیله گر دامن خود باز چیدن دل از آن برداشتن آیقی - علامت صدق و کذب گدام است؟

آواوه - مهم ترین عاملی که میتواند اهل بیت مرام و مبادی با بیک حزب اجتماعی و با اعضای بیک عائله را بشرافت و عظمت معرفی کند همان احسن اخلاق و رفتار است از درستی دراستی و عفت و پاکدامنی و حق گوئی و محو موهم و صحیح معلوم و حسن معاشرت و بی طمعی و امانت و محبت و امثالها.

و هم چنین بزرگترین چیزی که میتواند بیک قوم و طایفه را بعدم شرافت و بی حقیقتی معرفی نماید و حکوم بروال سازد نقطه مقابل و ضد آنهاست که ذکر شد از سوء اخلاق و خود پسندی و دروغ و دماگوژی (عوام فربی) و ریا کاری و خفیه کاری و القاء فساد و دامن آلوده گی وضع و جاه و مال و موهم تراشی و بعض و کدوت و امثالها.

در مقام قول هرجمعی و هر فردی و اهل هر سلک و مرامی و اعضاي هر فاميلی همه اينها را تصدق کرده و خود را داراي آن فضائل و ميراي از اين رذائل معرفی نموده عربدها میکشند و خود را ممتاز از سایرین شمرده دائمآ به تنقييد دیگران میبردارند ولی در موقع عمل باید این شعر خواجه را خواند:

خوش بود گر محدث تجربه آید بمبان تاسیه روی شود هر که نرا او غش باشد بلای در مقام عمل است که خنک فلک لذت است و راه طلب بر از کلوخ و سنك در مقام امتحان است که وهين از متين و غث از نسين ممتاز میگردد و بقول حضرت مسيح هر داري از بارش شناخته ميشود.

تنها چیزی که سبب می شود که بیک جمع بایک فرد خود را واجد فضائل و قادر رذائل تصور کند کثیرت حب نفس و شدت تعلق برسوم خود است یعنی بیکنفر انسان که خود را خيلي دوست می دارد و می پسندد در عین اينکه سرتا با گرفتار سوء اخلاق باشد باز خود را خوش اخلاق ترین همه مردم میداند و هم چنین بیک قومی که خيلي علاوه با آداب و رسوم خود

دارند یا بر پیش خود دارد و محبت و علاقه فوق العاده اخ്‌هار میدارند هر قدر بخواهی سوء اخلاق آن دستیس باسوء آداب آن فوم را بیان کنی ممتنع است که فوه ادرارک آن را داشته باشد بلکه هرچه در بیان سوء اداره آن امر و سوء اخلاق آن رئیس و سوء آداب آن قوم بیشتر بکوشی آنها بیشتر حمل بفرض کرده همه محسنات را در خود و جمیع سینات را در طرف مقابل خود می بینند.

عيون الرضا عن کل عب کلبلة ولكن عین السخط تبدی المساوا با يك اشتباه بزرگ اینست که حسن اخلاق را اکثر مردم نشناخته گمان میکنند که چون کسی دستی بر سینه نهد و خضوع کند و (قربان شما) بگوید دیگر تمام است و او دارای مکارم اخلاق است و حال آنکه این غلطی بزرگ است بسا کسان که آداب ظاهره و خضوع و تظاهر به محبت را فقط و فقط برای اخداع مردم و کسب انتفاع از ایشان بکار برده و می بردند بس حسن اخلاق نه اینها است بلکه حسن اخلاق آنست که هر خلقی با بهترین صورتش در موقع خود ابراز شود بدون آنکه در زیر پرده مقصد دیگری باشد و بعبارة اخْری هرچه بروز یابد صمیمی باشد نه مصنوعی مثل اگر يك شخص مدعی با جمعی تظاهر به محبت کند و کتابا یا شفاهان تمجید زیاد از ایشان نماید برای آنکه داعیه الوهیت یا قبوت یا ولایت او را پذیرند و اورا شریک در مال و جان خود کنند این تظاهر به محبت و حسن عبارتی که در تمجید آنها بکار میبرد عین بد اخلاقی است و همچنین است در اتباع او که در نزد کسی تظاهر بحسن اخلاق نمایند برای آنکه عقیده خود را جلوه داده بقیو لاند این حالت را از معافیت اخلاق نتوان شمرد بلکه نوعی از حیله و دسیسه است که می توان آنرا سرآمد تمام سینات اخلاق دانست مثلًا ملکه وفا که از ملکات پسندیده است در صورتی متنحن است که مستلزم يك بیوفائی دیگری و حصول يك قضیه مهمتری نباشد اما اگر کسی ادرارک نماید که شخصی یا جمیع این کلمه را دام کرده هردم بمردم القاء مینمایند که بیائید وفا کنید و مقصودشان از این وفا و فای در حق خود و عائله خودشان باشد بدون اینکه یکنفر دیگر را در نظرداشته باشند در این صورت بیوفائی از وفا نیکوتر است زیرا وفای او سبب اغفال جمع کثیری شده بدام آن قوم خداع افتاده جان و مالشان هدر و روزگارشان سپری خواهد شد ولی از بیوفائی او جمعی آگاه شده چاهرا

از راه میباشد و بدایم دامگستران نمیافتد (چنانکه بحمدالله در این دو ساله تاحدی این مقصد صورت بسته)

اما پوشیده نماند که سالها است بهائیان را روبه اینست که بعض اینکه یکنفر از میانشان بیرون رفت خروج او را حمل بر بیوفائی نموده هردم یکدیگر را بوفا دلالت مینمایند و مفهوم وفاهم این دامی گیرد که اگر بطلاً این امر و دورونی ولی آن مانند آفتاب بر ما روشن شود باز ما باید دم از حقیقت آن نزبم تا مثلاً فلان خانم با آقا نسبت بیوفائی بسیار ندهند؛ و نه تنها راجع باین صفت بلکه در موضوع تمام اخلاق و اعمال بتظاهر عقیده مندترند تا بضمیمت . چنانکه ملیونها مان مردم را در هر شهر و دیوار ضایع کرده و اشخاص بسیار را برخان مذلت نشانیده اند و باز دم از امانت و دیانت زده اگر در شهر خود قادر بر اغفل مردم نشوند بشهر دیگر سفر کرده باهمان سرمایه الفاظ (امانت و درستی) که بقدر خردلی روح آن در ایشان وجود ندارد بساط تجارت گسترد و سلب کلاه این و آن میردازند شاید برای ثبوت این مطلب کافی باشد قضیه شرکت روحانی پرت سعید ومصر که داماد عبدالبهاء و مرادرش و حاجی میرزا حسن خراسانی و چند نفر دیگر مؤسس آن بودند و بطوری که اهل اصلاح و انصاف شاهدند مبالغ خضری از مان مردم را برداشتند و خوردند و اساس شرکت را هم با مردیس پس از ظهور افتتاح بهم زدند تا بیشتر اسباب رسواهی فراهم نشود . و شاید در خود ظهران هنوز کمانی باشند که اموالشان در شرکت جدیده بهائی در سرای امیر سپری شده همان شرکتی که بیک نفر سید و چند نفر عام دست بدهست هم داده تأسیس کردند و پس از آنکه سرمایه آن بالغ ببلغ معتبری شد ناگهان بازی و رشکست ایشان بگوش فلک رسیده اموال بیوهزنان چندی بر سر آن و رشکست سپری شد که حتی بعضی از آنها جانشان هم از عقب اموالشان هدرا شد و عجیتر اینکه زمامداران آن شرکت با وجود رشکست هنوز در بلاد اطراف باز همراهی هنگفت تجارت مشغولند (ولی نه در ظهران جلو چشم طلبکاران) و عده دیگر هم که از تجارت دست کشیده اند مقام بهتری یافته مبلغ مطلق شده اند چه که اجر آن هم کم از خدمت شرکت نیست و شاید اگر این کتاب بتبریز رود تبریزیان تصدیق کنند که بهایان آنجا

بنام کمپانی شرق شرکتی تأسیس کرده چکهای ده تومانی چاپ کرده میرزا حسین زنجانی را که مبلغ بهائی بوده و باست کارهای روحا نی از او بخواهند بجای تبلیغ بفروش آن چکها و تعییل بر بهائیان همه جا وادار نموده نوزده هزار تومان بول جمع کرده بمحض اینکه فروش چک با آخر رسید شرکت و تجارت مفتوح نشده مسدود شد و معامله صورت نگرفته صوت ورشکستش ایران را احاطه کرد. زیرا اینها روح گوستدان را شناخته و تشخیص داده بودند که ابدأ صاحب اراده در میان گوستدان نیست. که حتی یک کلمه از ایشان سوال نماید مجملًا خیلی بخاشیه رفتیم و از آقایانی که این حواشی بر ایشان مضر است معدتر می خواهیم مقصود حقیقت اخلاق بود که تنها علامت صدق و راستی صحت عمل و حسن اخلاق است ولی بشرط آنکه صدمی و حقیقی و عملی باشد نه تظاهر و تقلب و قولی و چون ما کمتر آن را در میان بهائیان دیده ایم بلکه هم هیچ تدبیره ایم پس علامت کذب بیشتر در ایشان ظاهر است و باید همچنین باشد زیرا با اخلاق رؤسای مرکزی هم خواهیم رسید و موقع این شمر هم خواهد آمد که در میان اعراب مشهور است.

فَشِيمَةُ أَهْلِ الْبَيْتِ كُلُّهُمُ الرُّفَقُ
إِذَا كَانَ رَبُّ الْبَيْتِ بِالدُّفْ مُوَلَّا
آیتی — آیا بهائیان فی الحشیثه در جهل و بی خبری و اشتباه
واقع شده‌اند یا در یمودن راه خطأ معتقدند؟

آواره — در اینکه اکثر شان در جهل واقع شده‌اند شکی نیست ولی کلام در اینست که جهل بر دو قسم است جهل مفرد و جهل مرکب. جهل مفرد آنست که امری بر انسان نامعلوم است ولی او طالب است که آنرا معلوم نماید و بسا باشد که برای رفع آن مجهول برآههای خطأ و اشتباه هم برود. یعنی فساد را صلاح پندارد و شر را خیر گمان نماید ولی باز جهل او جهل مفرد است و مدام که با مقاصد دیگر مرکب نشده رفع آن ممکن است و باشد که روزی این جهل مبدل بعلم شود. بعقیده نگارنده جهل مفرد مورد ملامت نیست چنانکه سهو و اشتباه قابل شماتت نه زیرا انسان معرض اشتباه و خطأ و سهو و نیهان است پیوسته امواج سراب است که بدینه پسر آب ناب نماید و سنک سفید است که در خوشاب جلوه کند زمین دوار را ساکن و کره نابت را سیمار تصور کند. پس عیب

نیست که انسان اشتباه نماید و یا جاهم ماند، اما عیب است که در جهل مرکب باشد و نخواهد رفع اشتباه از خود کند و یا پس از رفع اشتباه نخواهد که بر جهل واشتباه خود اقرار نموده از راه خطا باز گردد. بلی این عیبی بزرگ است و بی نظری وجہلی سترک است و جبران ناپذیر.

جهل مرکب عبارت از جهلی است که ترکیب شده باشد با معایب و تقاض دیگر از قبیل عصیت، شهوت، طمع، حب جاه و ممال و غیره. شبّه نیست که اینگونه جهل مورد ملامت و شمات و انتقاد تواند شد. زیرا بسا میشود امری بر کسی مجهول بود و یا بطور خطا و اشتباه آنرا معلوم کرد بعد از آنکه رفع اشتباه طبعاً باید آن جهل مرتفع گردد هرگاه مرتفع نشد معلوم است که آن جهل که بذاته هم مذموم بوده است با ذمائم دیگر نوام و ترکیب شده. مثلاً شخصی بر محضات چراغ برق یا سیّرات اقiran نامشروع آگاه نبود و راجع باین دو قضیه جهل مفردی را احاطه بود و حتی برق را تنقید و شنیعه را تمجید میکرد اما به دلیل آنکه چراغ برق در مملکت کشیده شد و محضات آن برای العین مشاهده نمود و همچنین در اقiran نامشروع داخل شده با همراه مسریه مبتلا شد یا دیگران را که از تکاب نموده اند مبتلا دید اگر باز بر عقیده نخست و عتبه اولی متوقف شد دلیل است بر اینکه جهل او جهل مرکب است. یعنی جهل او ترکیب با عصیت و شهوت شده زیرا عصیت وطنی و اجدادی او که پدران خود را همدم چراغهای پیه و شمع دیده مانع است از اینکه برق را چراغ برق را تصدیق نماید و نیز شهوت او مانع است از اینکه نتیجه سیّرات را پس از بافتمن هم گردن گذارد. اینست که جهل او جهل مرکب و زیستن در آن جهل مذموم است.

عقیده نگارنده بهاییان تاسه (۱۳۴۰) که عبدالبهاء در حیات بود اکثری در جهل مفرد بودند مگر عده قلیلی از نزدیکان بمر کفر روحانی و جسمی از برآورده بحضور اشتباه و در پرده نیرنگ باشان رسیده بود ولی پس از وفات عبدالبهاء پرده از کار برداشته شد و اکثر مطالب علمی و بازاری شد و اکثر هنوز بعضی در شبّه اند برای اینست که نخواسته اند بفهمند و حتی با آنها که فهمیده اند خصومت کرده و میکنند و بعای اکتشاف بر استثار آن همت میگمارند (که این هم نوعی از

جهل مرکب است) و گرفته مطلب بقدرتی روشن شده که مجال شببه برای کسی نماند و بالاخره بالاندک توجهی میتوانند بفهمند که یک مجسمه برای بی دینی و دروغ و شهوت باتناهضات در کلام و تخلفات عدیده که حتی بخلاف با اصول مذهب بهائی هم موصوف است در رأس ایشان واقع شده و جز بر کردن کیسه واجرای شهوات هیچ مقصدی ندارد بنابر این بعد از این هر بهائی ثابتی درجهل مرکب است چه که در دوره اولی بسب محبوسیت سید باب (که بزرگترین سوء سیاستی بود که بوسیله همان سیاست باحصل قضیه اهیت داده شد) باییان باب خو کرده در شببه افتادند و در دوره ثانی هم بواسطه دوری از بهاء و من معه و بسب فراهم نبودن وسیله ملاقات او بهائیان پابند حقائق مجھوله و مجھوله گشتنده و چنانکه مشهود است غالب افراد بشر بالاخص بهائیان که نخبه بشرنده در وهم پرستی از قسمای ایشان که دورا دور بشنوند زود متأثر شده هر مسموع را مطابق وقوع میپندازند خصوصاً اگر بر روی صفحات قرطاس کلمات فریبندۀ بیستند. معملاً برای این تأثیرات باییها نتوانستند خودرا از دام آئین گران قرن نوزدهم خلاص کنند و متهی تحقیق و عرفان‌های حصر در این بود که آیا ازل حق است یا بهاء؟ مثل اینکه حقیقت مسلم شده است که از این دو برادر خارج نیست ولی آیا کدام برحقند و کدام ناحق صحبت‌ها میشند و حال آنکه اصلاً این موضوع از ای و بهائی را میرزای نوری خودش ایجاد کرد برای اینکه افکار را از اصل موضوع متصرف دارد و انتظار را فقط بامتیاز بین او و برادرش متوجه سازد.

معملاً در آن دوره هم باییان با هم مجادله میکردند و عدم آزادی و دوری راه و حالت دور پرستی و گور پرستی ایشان و جریان صحبت در اطراف بیش سلسله از حقائق مجھوله یا تغییرات و تأویلات معینه - العقول که اخیراً عبدالبهاء با مهارت به مغالظه کاری در سیون کتب و الواح مندرج و مندمج می ساخت و قوم خود را در پرده بی خبری می گذاشت بهائیت جاهل ماندند و در دوره سوم که دوره عبدالبهاء است سخن از اروپا و امریکا بیان آمد و کم کم پایه توهمنی که در زمان بهاء گذاشته شده بود با مهارت و استادی عبدالبهاء تا درجه محکم شد تا اینکه عبدالبهاء از دنیا رفت و مذهب بهائی که یک پرده هفت رنگیست بر

از نیرنکه و یا بقول مدیر جریده ملانصرالدین یوق دو سرمه است که از هر سری صدایی و از هرسوئی نفس و نوائی بیرون میدهد بالب و دهان شوقي افندی آشنا شده و مثل مشهور سرنا زدن شخص ناشی مصدق یافت از طرفی خود او شخصا بقدرتی منهمک در شهرات بود که حتی توانست شش ماه بعد از وفات پدرش تأمل و تعامل نماید و مجرد استقرار بر مقراوهیت یا ولایت یاهر عنوان دیگری که خوشتر دارد و بعض در بافت نخستین مبلغ از مان الله (با صلاح خودشان) فوری سر در اروپا گذاشت و برای دعا و مناجات (!) متوجه سویس و استرلاکن و سایر مراکز دعا و مناجات شد و از طرفی بعضی از بینایان و دانایان در اطراف هند و مصر و اروپا و آمریک سفر کرده دروغهای بیست ساله عبدالبهاء را کشف کردند و انری از آنجه در الواح و متعدد المالها دیده بودند در آن اقطار نیافتد و دانستند این نفوذها و قدر تها فقط درستون او را ایق است و تنها احلمه بهاء و عبدالبهاء بصفحات قرطاس و در الفاظ و عبارت (آن هم بدون معانی مستقبه و با وجود این درز بزرگ) بوده وابداً از تکنای لفظ قدم در میدان معانی و فعلیت تنهاده از طرف دیگر رؤسای مرکزی که از زن و مرد هر یث هوائی بر سر داشتند توائی زدند ولوائی افراد شتند و چیزهای متناقض و متباین بهر کو و سوئی نگاشتند دانای شوقي افندی بر حلت شباء و صیف و به تحصیل عشرت و کیف مشغول و بستگانش بالعن درینج و حیف امر را بر اتباع مثبته می‌اختند و بنشر اکاذیب می‌پرداختند و با اینکه بینایان بمحض همان لقی که رئیستان با ایشان داده اغتمامی هستند قلیل المدرك و کثیر المنفعه باز بسیاری از ایشان آگاه و بیدار شدند و در محل خود اشاره خواهد شد که شرق او غرب با چه کسانی از امر بینایی منجر و منحرف شدند و حتی رسائل و مقالاتی نگاشته و اگرچه رؤسای مرکزی زود در مقام جلوگیری برآمده حتی یکسال شوقي افندی را در محبس حیفا جس نظر کرده نگذاشتند بعمر کز دعا و ذکر (سویس) سفر کند ولی باز هم بقسمی رفق عبدالبهاء سرپوش را از کار برداشت که بدون شبه دیگر مثل ایام حیات او حقایق بزرگ پرده مستور نخواهد شد و حتی اگر شوقي افندی دارای هر گونه قدرتی بشود دیگر نمیتواند دوباره افکار را در سلاسل و اغلان خدع و حیل محبوس و مغلول سازد و مانند پدرش عبدالبهاء بنشر اکاذیب به بردازد . اینست که ذکر شد که

از این بعد باقی ماندگان در بساط بهائیت در جهل مر کند بلکه میتوان گفت باقی ماندگان در جهل منحصر بیک عده از دهاتیان سی خبر از قبیل بهائیان جهرم و سنگسر و امثالها هستند والا مطلب بر احمدی از اهل بصیرت و انصاف پوشیده نمانده و متظاہرین بهائیت در مراکزی مثل طهران و سایر بلاد معظمه خیلی کم و از آن کم هم فقط و فقط بر روی اصول استفاده ولو موهم هم هست ایستادگی کرده اند و در مقام خود خواهیم دانست که استفاده اینگونه اشخاص چیست و برچند قسم است وزن و قیمت آنها تاچه اندازه است.

آیتی - خیلی میل دارم که این مطلب دوشن شود که آیا رؤسای این امر (باب و بهاء و عبدالبهاء) بطوری که بهائیان می گویند تحصیل نکرده و امی بوده اند یا بقسمی که منکرین بهائیت عقیده دارند آنها دارای تحصیلات کافیه بوده و هر یک در دوره خود اداره تحصیلات خویش را پایان برده و پس از فراغت از تحصیل داعیه خویش را ابراز نموده اند.

آواره - یکی از یکی پرسید آیا کلمه هیچکدام بفتح کاف است یا بکسر آن؟ در جواب گفت هیچکدام (بضم کاف) متأسفانه من هم باید بگویم که هیچکدام اولاً ادعای بهائیان بر امی بودن رؤسائے بقدرتی بی اساس است که خودشان هم کاملاً میدانند که این سخن صرف ادعا است و مرتوسین تنها پایندگفتار رؤسای خویشند که خود در باره خود این ادعا را کرده اند و امی بودن خویش را با آب و تابی فوق العاده بیان نموده اند چنانکه بهاء در لوح سلطان (همان لوح که خود را در آن غلام و عبد و... بیان نموده و ناصرالدین شاه را ملیک زمان و امثالها ذکر فرموده) می گوید:

ما فرنت ما عند الناس من العلوم وما دخلت المدارس الخ

بهائیان پایند همین سخن شده در حالتیکه اکثر شان میدانند پدر بهاء از اهل خط و سواد بوده و پدری که بقول خودشان وزیر و بعقیده من هنچی بوده البته پسر خود را بدون تحصیل و بی علم نمیگذارد و بطوریکه کاملاً تحقیق شده بهاء مدتها در نزد میرزا نظرعلی حکیم و بعضی دیگر از علماء و حکماء و مرشد صوفیه تلمذ کرده و در هر گوشه طهران که خرقه بوده ایشان در آن خزینه اند و از هر حکیم و عارفی چیزی آموخته اند معندها بایران تصور می نمایند که چون آقا در لوح سلطان فرموده اند

«ماقررت ما عند الناس من العلوم» در این صورت باید قصعاً این ادعاه را گزند
نهاد و اگر بگوییم آقا دروغ فرموده‌اند حتی آسمان خراب خواهد شد؛
ونه تنها در این قضیه بلکه در همه مواقع تنها دلیل و سند بهائیان بیلن
باب و بهاء و عهد البهاء است در حالی که در هیچ جای دنیا معمول نیست
ومورد قبول هیچ عقل سالم نتواند شد که سخن مدعی دلیل برادعای او
باشد. این بآن میماند که کسی بگویید فلان آقا چون مدعی شده است که
من سلطان السلاطینم پس سلطان السلاطین است.

یافلان شخص که ادعای طباعت کرده همان ادعا مر اورا کافی است
ومزایای عملی که معالجه مریض و امثالها است لازم نیست و ما خواهیم
دانست که در ظهور بهاء صورتاً و معنیاً بر مرض عالمیان عموماً و ایرانیان
خصوصاً افزوده و کمتر از نیکوئی حتی در اتباع بلکه در خانه‌ان خودش
هم نبغشیده مجتملاً در کمال غرایت است که گفتار مدعی را در همه جا
حجت میداند و بدآن استدلال می‌نمایند و عجب نر از آن اینکه در عین
حال که باین درجه سخن مدعی را برادعای خودش دلیل می‌گیرند یکوقت
هم میرسمیم بعجایی که دیگر سخن آن آقا دلیلیت ندارد و بقدرتی به آن
بی‌اعتنایی می‌شود که گویا بربان حال می‌گویند هر چند این سخن از آن
آقا است ولی او بیجا کرده است که این سخن را فرموده است مثلاً باب
چون گفته است که من دارای فلان مقام پس او متخصص بآن مقام است
ولی اینکه گفته است «بعد از من کسی دارای رتبه بالاستقلال نیست و
تا دوهزار و یک‌سال دیگر ظهوری نمی‌شود» او نفهمیده است و بعضاً کرده
است زیرا که ما می‌خواهیم هر روز یک ظهور نو ظهوری داشته باشیم با
اینکه مثلاً بهاء هر جا هرچه را گفته است و هر ادعایی که در حق خود
اظهار نموده حجت است ولیکن اینکه در کتاب عهد ووصیت نامه‌اش گفته است
«قد اصطافینا الا کبر بعد الا عظم» یعنی غصن اکبر میرزا محمدعلی پسر وسطی
خود را بعد از غصن اعظم عباس افندی بنی صریح مرجع اهل بهاء و جای
نشین خود قرار داده می‌گویند غلط کرده برای اینکه شوقي افندی چواتر
و خوشگلتر است و برای زیارت زن و مرد مناسبتر یا اینکه عباس افندی
هر جا هرچهرا فرموده است بدون دلیل دلیل است و بدون مدرک مدرک است
اما اینکه او مقامات را بخود منتهی ساخته و می‌گوید بعد از من کسی دارای

مقامی حتی مقام ولایت نیست میگویند بغلط رفته و ماشوقی افندی را ولی ولی امرالله میدانیم !!

باری باصل موضوع رجوع نموده گوئیم در اینکه باب در طفویلت شاگرد شیخ محمد معلم مشهور بشیخ عابده یا عباد بوده شبهه نیست و در اینکه چندی هم در کربلاه در حوزه درس حاج شید کاظم رشتی حاضر میشده لاریب فیه و خود بهایان هم تا این درجه اعتراف دارند و اینست که ماهم در کتاب کواكب الدرب اشاره با آن نموده ایم و آنها هم مخالفتی نکردند و همچنین بهاء چنانکه ذکر شد نزد هر حکیم و مرشدی تلمذ نموده و اگر هم داخل مدرسه نشده باشد دلیل برآمی بودن او نیست ولی این را نگذاشتند در آن کتاب تاریخ درج کنیم ! و حتی بصوریکه اخیراً دانسته ایم نواقص تحصیلات خود را تا حدی در سلیمانیه کردستان در مدت دوسال تکمیل نموده و بعکس اظهارات عبدالبهاء که در اینکو نه موارد نعلهای واژگونه بر سمند مقصود میزد بهاء در نزد شیخ عبدالرحمن رئیس عرفان تلمذ نینموده و کتاب ایقان راهم در آنجانو شته و بعیله رساله خالویه نام نهاده حال باب را سائل و خود را عجیب قلمداد کرده . اما عبدالبهاء آنقدر معلم و مرتبی دارد که از حد خارج است نخستین معلمش همان پدرش بهاء و بعد از غیروت بهاء سلیمانیه معلم میرزا موسی کلیم عم والاتیارش بوده و در رتبه سوم زمام اورا نزد شیخ عبدالسلام شوافی که از حکماء و علماء مشهور بوده بوده بتعلم و تدرس گماشته اند و حتی سخنرانی راجع بایام تحصیل در بغداد که بجهة جوانی وزیارتی ایشان بوده از قول اعظم نامی بغدادی در مصر شنیده و شیخ فرج الله کردی هم شنیده عصبانی شد ولی من عصبانی نشده و باور هم نکردم زیرا نظیر آن در حق پدرشان هم میگفتند راجع باوقات اقامت طهرانشان در موقعیکه پیشخدمت یکی از شاهزادگان درباری بوده اند و چون در ایام ایشان بوده و ندیده ایم نیتوانیم آن مسموعات را در حق ایشان و نه در حق پسرشان عبدالبهاء قبول کنیم و محتاج باین تحقیقات هم نیستیم زیرا بعد از آنکه نابت شد که آنها بشرند و مازاد از عالم بشریت و اجد مراتبی نیستند هر امری ممکن و وقوع و عدم وقوعش مساوی است جز اینکه آقای شوقی افندی در عصر خودمان بزرگ شده اند و معلم خصوصی ایشان آقا سید اسدالله فرعی را شناخته و سخنرانی شنیده

وراجع بایام تحصیل بیروت شان هم کسانی را که از هر حیث اخلاصات و اینه داشته اند با معرفی کردند و شاید ناصر افندی خاله زاده ایشان در مصر بهترین مسظوره شان باشد - معملاً از ذمینه مطلب دور نماییم تحصیلات رؤسای بهائی بقدرتی مسلم است که جای انکار نمانده است و فیمتی برای هیارت لوح سلطان باقی نگذاشته و بعلاوه تحصیلات بهاء و عبدالبهاء در ضمن معاشرت با علماء و فضلاً عکا و فراهم کردن بک کتابخانه بزرگی که الان در دست شوقی افندی است بالاخره مطالعات دائمی این رؤساء (ولو تفریغاً و تفصیلاً در موافق پیکاری بوده) باندازه مسلم - و ثابت است که حتی در تفاوت‌های بینی که بین کلمات او لیه شان با تراوشنات اخیر شان مشهود است علوم تکسیمه شان را چون شمس فی رائعة النهار روش و آشکار می‌سازد .

آنها اینکه عرض شد (هیچکدام) برای این بود که ادعای اشخاصی که منکر بهائیتند بر تکمیل این رؤساء در تحصیل علم آن هم قابل قبول نیست زیرا مردم می‌خواهند ادعای ایشان را در امی بودنشان ابطال کنند لهذا می‌گویند این رؤساء تحصیلات کافیه داشته‌اند و این شایعه چنین می‌فهمند که گویا باب و بهاء و عبدالبهاء بقدرتی تحصیلاتشان کامل بوده که از هر علمی بهره داشته‌اند و حال آنکه چنین نیست بلکه معلوماتشان با وجود کثرت مطالعات محدود بوده و شاید هر کس دیگر با هنر درجه کتب نفسه و مطالعات سرشار با فراغت بال داشته باشد تراوشنات علمیه اش بمراتب از ایشان بهتر باشد و کسانیکه در الواقع و کلمات ایشان ممتاز است کرده باشد و بیوسته همدم الواقع و رسائلشان بوده باشند خصوصاً در حل و عقد امورشان وارد شده باشند میدانند که بقدرتی معلومات اینها محدود و باندازه اشتباهات و اغلاط در کلمات ایشان زیاد است که حتی بهترین شخص و رأس رئیس شان عبدالبهاء را نمی‌توان یکنفر ادب عالی مرتب شمرد و فی الحقيقة بی انصافی است اگر اورا شاگرد شیخ سعدی در ادبیات و تلمیذ حاجی ملا هادی سبزواری در حکمت و کاسه لیس و ولتر در رفورم مذهبی بشماریم و اگر آنها ادعیه کرده و بر اثر جویل مردم ایران آنهم در دوره استبداد و خلقت بی علمی و بیداد استفاده کرده باشند یامکر و خدوعشان کامل بوده و بانواع دلایل یک عدد کمی مرید در دنیا پیدا کرده باشند دلیل بر کمان

تحصیل ایشان نیست و ایشان خصوصاً شوقی افندی حتی دارای بک بلادتی هم بوده که دو سال از امتحان ساقط شده و امروزه مبتوا ن ثابت گردید که او از جوانان طهران خیلی بلیغ‌تر و بی‌علم تراست.

آیتی - بمحض اشاره شما پدر میرزا حسینعلی و امیرکویند وزیر بوده اما من از همه درباریان قدیم و جدید تحقیق کرده‌ام و نتوانتم مدرکی بروزارت او بدست آورم و خیلی میل دارم این موضوع هم مکشف شود که مقصود از این شایعه بیحقیقت چیست؟ و چرا باید صاحب بک همچو داعیه باستخوان پدر افتخار کند؟ و دیگر آنکه لقب بهاء الله از کجا باشان رسیده؟

آواره - رؤسای بهانی اصراری دارند که اولاً کسی میرزا حسین علی نوری را با اسم ذکر نکرده ایشان را بالقالب مجہولی که تاکنون دانسته نشده است آن القاب از کی و برای چه به وی مخصوص گشته بدان نمایند. زیرا مشهورترین لقب مشارالیه که بهاء الله است ما هر قدر خواستیم بفهمیم از کجا باشان رسیده معلوم نشد چه که معطی القاب در مذهب باب خود باب بوده نه دیگری چنان‌که قدوس و باب الباب وغیره و غیر القابشان از صرف باب تعیین شده ولی هیچ توقع و بیانی از سید باب دیده نشده است که مشارالیه را بدین لقب خوانده باشد. بلی آنچه مشهور است این است که در بخشش در موقعیکه اصحاب باب برای ساخت و ساز شریعت بطوریکه در کواكب الدریه هم نوشته اجتماع کرده بودند و در میان همه خرابکاری‌هاشان یکی هم تغیریث شریعت اسلام را در نظر گرفته مشورت میکردند که آیا باید نسخ و تجدید شود و از آن جمله فرقۃ العین فائل نسخ و تجدید بوده (:) و این رویه‌ایست که تاکنون در هیچ مذهب سابقه نداشته هیچ پیغمبری نسخ شریعت قبل و تشریع شرع جدید را بک امر شود و قرار نداده معملاً در آن مورد توقیعاتی از ما کو از طرف باب رسید و هر یک از اصحاب خود را بلقب مخصوصی ملقب و مذکور داشته بود مگر یک عدد از آنها که در صفحه دوم واقع بوده و در نظر باب اهیتی نداشته‌اند و تنها اشتباهیکه باب کرده و غفلت نموده‌این بود که میرزا حسین علی را در صفحه دوم مجادده ولقبی برایشان نفرستاده بود از این رواشان فوق العاده عصیانی شده قصد کناره چونی دلخواج کردن از آن سرزمین نمودند لهذا

قرة‌العين که حتی اقبال و اعراض یکنفر آدم متوسط الحال را هم خیلی
اهمیت میداد و بعضی گفته‌اند که با آقای نوری سری و سری داشتند و این را
بهائیان به علاقمندی ایمانی او تعبیر کرده می‌گویند باطنًا ایشان را خدا یا
میکوچب باشیں نراز خدا میدانست کنار گیری ایشان را خوب نموده گفت
لقب بهاء هم برای شما باشد ولی از آن‌جا که بی‌اجازه باب اشاره این لقب
چندان بسندیده نبود فوری باین لقب مشهور نشده تابعه از قتل باب که
بهاء همای خدائی بر سرش افتاد و کبار اصحاب باب و خود قرة‌العين هم
متدرجاً دوره‌شان سپری شده حاضر نبودند که حقایق را بیان کنند ایشان
بالقاء خود و عائمه‌شان بلقب بهاء و نه تنها بهاء بلکه بهاء الله متخصص شدند
ولی پوشیده نهاند که پس از ورود در عکا چون مورد اعتراض اهل‌سنّه
واقع شدند براین‌که بشر نبیت‌واند بلقب بهاء الله ملقب شود این بود که بهاء مصلق
یا بهاء‌الدین در نزد اهل‌سنّه گفته می‌شود مگر در این او اخر که بزرگی‌های
عبدالبهاء و باب‌های ایرانی که بعنوان رشوه و بر ضیل بقضاه و اندیه‌های عکا
داده می‌شد از تعریضات جلو گیری شد و متدرجاً بهاء الله در السنّه و افواه مشهور
گشت و باز بعد از پنجاه سال در این ایام دیده می‌شود که شوقی افندی رئیس
کنونی بهائیان در بعضی از الواقع خود بهمان کلمه بهائیت گرفته مضاف -
الیه آنرا نمی‌تویسد خصوصاً در الماحی که در مصر و فلسطین هم قرار داشت
نشر شود مخصوصاً این رعایت را می‌کند که مباراً تعریض اهل‌سنّه تجدید شود
معجملاین بود شرح لقب بهاء و اگر هاعم در این کتاب بهاء مطلق قدرت
کنیم امید است اهل بهاء این را وسیله و بهانه نکنند و بر غرض رانی حمل
نموده مسائل صحیحه را با این دستاویز از میان نبرند چنان‌که عادت ایشان
است که هر کس اند کی در اصطلاحات از طریق ایشان منحرف شد گمان
می‌کنند یک کفر مسلمی را مرتكب شده و فوری همان را دستاویزو وسیله
از میان بردن مطالب حقه صحیحه مینمایند این‌ذا تذکر داده شد که اگر گفتن
بهاء مطلق دلیل بر بعض و غرض باشد اولاً عبدالبهاء و ثانیاً شوقی افندی
بزرگترین مبغض و مفترض خواهند بود که سبقت بر استعمال این لفظ جسته‌اند
و دیگر جمال قدم و جمال مبارک و نیز اعظم واسم اعظم و امثال‌الهای‌البدأ معلوم
نیست که با چه استحقاق و بچه مناسبت بایشان مخصوص شده؟! و با فرض
این‌که خودشان و ابناء و عائمه و مردمه‌شان استعمال کنند دلیل نیست که این‌ها

مصدق دارد و دیگران هم مجبورند که استعمال نمایند چه که ایشان در موارد کثیره بالصراحة ائمۃ انا اللہ هم سروده‌اند البته کسی مجبور نیست که آنچه او خود در حق خود گفته در عین اینکه خودش هم قین بر دروغ بودن آن داشته دیگران هم با وجود عدم عقیده همراهی کنند و آن القاب و الفاظ را اداء نمایند و اگر نکردند دلیل براین خواهد بود که هنک حرمت اورا منظور داشته مفرضانه سخن رانده‌اند و چون میدانم بکی از موارد عصبانی شدن بهائیان و بهانه کردن بر عدم قبول مسائل حقه که منکرین بهائیت القاء کرده‌اند همین مورد بوده است لهذا از ذکر این جمل مضایقه نشد.

ثابتاً اصرار دارند که بهاء را از خاندان وزارت معرفی نمایند و مخصوصاً عبدالبهاء عباس سودا و وسای در این باب بر سر داشت والقاء میکرد که پدر جمال مبارک ازو زراء دربار محمد شاه بود این القاعات متدرجاً بقسمی شایع شده که خیلی از مردم را به شبیه انداخته و گمان کرده‌اند که میرزا بزرگ واقعاً شخص بزرگی بوده و اخیراً رؤسای بهائی و آقایان محترم بدرجه وزارت هم قائم نشده باهالی امریکا القاء کرده‌اند که او شاهزاده بوده چنانکه در بعضی نوشتگات که در واقع نویسنده‌اش بکی از رؤسائ عکا بوده ولی صورة یک نفر امریکائی آنرا نگاشته کلمه پرنس را در حق میرزا حسینعلی تکرار نموده و بقول پروفسور براؤن فقید دیگران این یک غلط کاری است که سایر مخالفات ایشان را هم مقتضع خواهد ساخت.

خیلی غریب است که یک مدعی مقام روحانیت خیلی برجسته این قدر بشنو نات ظاهره پایند باشد! آیا تعجب نیست که یک نفر صاحب داعیه الوهیت از طرفی بخواهد خود را عالی نسب قلمداد نموده باستخوان پدر خود افتخار کند که پدرم وزیر فلان سلطان بوده و از طرفی بسرش عبدالبهاء هم بر قدم پدر مشی کرده با آن زمینه سازی‌ها که زنرال الامبی و مژرتودر پول را خسته کرده لقب (سری) از دولت انگلیس تقاضا کرده لقب و نشان را علامت مقام و شان خود شناخته برای آن جشن بگیرند و صدای ساز و طنبور بلند کرده خود نیماهی نمایند و عکس بردارند؛ همان عکس را که عبدالبهاء با زنرال الامبی و صاحب منصبان انگلیس برداشته در حالتی که نشان و فرمان دولت انگلیس روی میز است اکنون در میز اغلب بهائیان حاضر است و گویا نمایش می‌دهند که هان ای اهل عالم اینست عبدالبهاء که پدر خود را

خدا و خویش را مریبی و معلم روحا نی^۹ معرفی می کند به بینند چگونه در آستان اعلیحضرت ژرژ خود را ذلیل کرده و دست ادب بر سیمه نهاده و بشانی که عکس ژرژ خود را حائز است افتخار می نماید . در واقع اگر همه مسلمین

آن کاو لقب سری ز بیگانه گرفت
دین ساخته و پری ز بیگانه گرفت
آن عنايه بدوش گشت چون خانه فروش

بهائیت ملیونها خرج می کردند که دنیا پر صنی عباس افندی و علی‌الله علیه السلام
اهل عالم ثابت کنند بین درجه مسکن نبود و اینست تأییدات مملکوت ایهی
که حقیقت را برای اهل بصیرت (نه اغnam) واضح و روشن و سازد و بایست
تشکر از مأمورین دولت انگلیس کرد که فی الواقع بهائیت را آنطور که بود
از برده خطاب میرون باهله عالم نشان دادند !! .

خدا و خویش دا مری و معلم رو حانی امعرفي میگند به بینه چگونه در آستان اعلیعصر روز خود را ذکل کرده و دست ادب بر سرمه تهاده و بنشانی که عکس ژرۇخود را حانز است افتخار مینماید . در واقع اگر همه مسلمین

آن کار لقب سری ز بیگانه گرفت
دین ساخته و بری ز بیگانه گرفت
سر خانه بدوش گشت چون خانه فروش

با این طبیعت مطیع ها خرج میکردند که دنیا بر سری عراس افتدی و عالمی از اینها
اهل عالم نایت کنند باین درجه ممکن نبود و ایست ثابیدات مملکوت امی
که حقیقت را برای اهل بصیرت (نه اغلام) واضح و روشن میسازد و بایست
نشکر از مأمورین دولت اسکنیس کرد که فی الواقع بهایت را تاطود که بود
از بیرده خطا پیرون باهله عالم نشان دادند ۱۱ .

باری بروم بر سر مطلب این اصراری که بهایان دارند که بهاء و خاندانش را بسلسله وزراء منسوب دارند و اخیراً حتی بكلمة برس در حفل قائل شده اند هر مذهبی را براهم حقیقت روشن و مبرهن میازد و کالشمس فی وسط السماء واضح میدارد که اینان ابدآ در فکر روحانیت نبوده مادی صرف و طبیعی بخت باشند و بنام روحانیت استفاده نموده بر اثر حماقت و بلاهت معدودی هم تا کنون قدمی چند بر منزل مقصود رفته اند والا اگر اینها روخانی بودند نه کاری بوزارت پدر خود داشتند و نه سلطنت ژرژ انگلستان.

عجبنا پسر محمود افندی الوسی که از علمای اهل سنت و مفتی بغداد بود شنیدم حضرات انگلیسها بیمل خود باو نشان و لقب سری و میله‌ی بول دادند واوهمه را رد کرد که گفت من بیش نماینده روحانیه و باسیاسیون کاری ندارم. لی برای این بود که او نماینده روحانیت ژرژ و بقیده اتباعشان صاحب روح جوان است و اراده دارد که مروج روحانیت و دیانت جدید در فرن بیستم باشد و ان‌هذا الشئ عجب!

حال بینیم با این تعلقات که حضرات شئون ظاهره دارند و خود را وزیرزاده میشمارند این بزرگزادگی را چه مایه است و وزارت آفای هیرزا بزرگ نوری درجه پایه است؟

هر چند هیرزا بزرگ پدر بهاء مردی مسلمان بوده و در احیان آئینگری و مخالفت کاری پسرانش در حیات نبوده و ماهم نمیخواهیم گناهی برآور وارد سازیم و بانتفاد او پردازیم ولی از بیان حقیقت و حفظ تاریخ ناگزیریم تا در آن‌جهه کسی تصویر تماش که اهل بهاء مخالفت کردند و چندان مؤثر افتاد که حتی کسی در حد کشف و بیان حقیقت برآمد خصوصاً بندۀ نگارنده که تاریخ حضرات را نیز در دو مجلد جمع و تأثیف نموده و بعد آن خواهیم دانست که اساس آن نتأثیف بزرگ پایه و در سایه چه تأثیرات بوده و چگونه تحریفات در آن بکار برد و اختیار را از کف من بیرون بردند و بزرگترین اندوه را دو قلب من ایجاد کردند زیرا لطمۀ ادبی از هر لطمۀ شدید تراست مجتملاً (این زمان بگذار تاوقت دگر).

بنابر تحقیقات عمیقه و اطلاعات دقیقه هیرزا بزرگ نوری برخلاف شایعات منتشره از قبل بهایان اصلاً وزیر وزیرزاده نبوده بلکه به قام وزارت هم

نژدیک نشده پدرانش که چندان نام و نشان و اسم و رسمی نداشتند در نور
مازندگان میرزا سرتینه اندودر طبقه دوم یا سوم واقع بوده‌اند برجسته ترین مردان
این خاندان همان میرزا بزرگ است که اسم اصلی او میرزا عباس و چون بنام
جدهش نامیده شده بعیرزا بزرگ ملقب گشته و در واقع عباس افندی عباس
سوم از آن خاندان است. تنها چیزی که میرزا بزرگ را از سایر مردان
آن خانواده بزرگتر معرفی کرده خط و انشاء او بوده و نخستین قدمی
که آن مرحوم بسته ترقی و تعالی برداشتند فدمهائی است که در مسافت
کرمان بدان طی مسافت نموده و آخرین ترقی او همان بوده است لاغر.

و شرح آن از این قرار است که چون الله وردی میرزا پسر فتحعلی
شاه بحکومت کرمان منصوب شد میرزا بزرگ نوری بوسائلی چند خودرا
باو نزدیک کرده خط و انشاء خویش را نمایش داده تقاضای رجوع خدمتی
نموده و بالاخره به سمت نویسنده گئی و انشاء معرفی شده منشی الله وردی میرزا
شد و حتی شنیده نشده است که مقام منشی باشی که دایر مدارریاست کاینه
حکومتی است باسطلاح امروز باو داده شده باشد، فقط چیزی که معلم است
این است که در مدت اقامت کرمان و انجام خدمت انشاء از طرف شاهزاده
منه کور رجوع علای در کرمان باو شده که دخلهائی را ایجاد و ایجاد نموده
بالاخره دارای بکی دو قطعه ملک و آبادی شد و پس از مراجعت از سفر کرمان
نسبة روزگاری خوشتر از روزگار پیشین یافته از گمنامی مطلق بیرون
آمد و بادر باریان اندک آشنازی یافته آمد و شدی میکرد و گاهی هم سرمشی
با اطفال بزرگان می‌داد چنانکه در منشأت میرزا ابوالقاسم خان قائم مقام هم
این نکته منه کور و میتوان فهمید که منهی رتبه او این بوده است که سرمشی
بکوکدگان بزرگان بدد و در مقابل استفاده نماید.

مرحوم سپهسالار (محمدولی خان معروف) دو حکایت نقل نمود که
حالی از هذاسیبت نیست بدان اشاره شود او لاحکایت نمود که یکی از تجار طهران
معروف بسیان سک دندان بود و کارهای میرزا بزرگ نوری در دست او
بود و من در صفوایت باستگام بمنزل او آمد و شد میکردیم و مخصوصاً
عیالش در ساختن باقلموا مهارتی داشت و بهین سبب من عشقی داشتم که بمنزل
او بروم و کامی شیرین کنم پس از مرگ میرزا بزرگ و بایی شدن پسرهایش
و بعد از آنکه مدتها فراغتی را در خانه خود نگاهداشته و گردبعنی اتهامات

را بدامن خود واوردیگران نشانید تا آنکه او هم کشته شد و شاه تیر خورد و بهاء محب افتاد و بعد مأفع من هذه القبيل روزی بمنزل حاج حسین رفته اورا در کمال خشم و غضب و حزن و اندوه دیدم و بجمع کردن اشیاء و اسباب سفر مشغولش یافتم هر آهان من که از من بزر گتر و طرف معاوره بودند قضیه را پرسیدند گفت میرزا بزرگ با آن زحماتش اندوخته گرد کرد و ملکی خرید و برآنش نتوانستند آنرا نگهدارند و همه آنها را برادر زشت کاریهای خود سپری کرده اخیراً با شاه و سیاست بازیشان گرفت و بادین و مذهب شوغیشان میآمد و اینک کارشان بعای رسانید که باید بحکم اجبار از وطن خارج شوند ..

حکایت ثانی که خودم بلاواسطه شنیدم مرحوم سپهسالار چهار سال قبل از وفاتش در روزی که نگارنده با سید نصرالله با قراف بمنزلش رفته بود و با قراف میل داشت اورا بهائیت تبلیغ نماید آن مرحوم سخنان وی را شنیده خندان شد و گفت پدرم میگفت در منزل میرزا آفاخان صدر اعظم بودم که میرزا حسینعلی نوری را تحت الحفظ بسند او آوردند در همان روزی که ناصرالدین شاه را تیز زده بودند چون میرزا را وارد کردند صدر اعظم بر او تغیر کرده گفت من بر حسب هم وطنی باید درست دوست بودم و او آدم بدی نبود و ممکن بود شما جای او را گرفته بمقام انشاء واستیفاء در باری نائل شوید ولی تو بقدری بد بخت هستی که بسید باب که معلوم نیست چه جنوی بر سرداشت میگردد و حالهم تعریث بر قتل شاه میکنی ! میرزا فوری جواب داد که من بسید باب عقیده ندارم بلکه بعد او هم ... ولی فوراً زبان خود را حفظ کرد صدر اعظم هم باو تشرذد که فضولی ممکن ... و اشاره کرد که اورا بسید و برده و بس از خرد و از مجلس و دخول در محبس صدر اعظم گفت این کلمه را میرزا حسینعلی از روی بی اختیاری راست گفت که بعد باب هم عقیده ندارد زیرا او ابدآ در خط مذهب نیست و جز استفاده هیچ منظوری ندارد .

این صحبت را که مرحوم سپهسالار کرد بر باقراف خیلی گران آمد بقسمی که رنگش برافروخت ولی جرئت تکذیب نداشت و من سخنان ملایمی بیان آورده باقراف را دلداری دادم و بار دیگر بازار صحبت گرم شد و صحبت پایینجا رسید که گفت من آقای عبدالبهاء شمارا در پاریس دیدم و

از او پرسیدم که حال امپراطور روس در این چنگ بین الملل بکجا می‌انجامد؟ گفت او فاتح است زیرا که « جمال مبارک » در حفل دعا کرده و وعده نصرت دادند . ولی برخلاف فرمایش ایشان پس از چندی آنضور امپراطور با عائله‌اش مفترض شدند که دیده‌ده من از سخنان سپهسالار خنده دیدم زیرا نظایر آن را آگاه بودم و خصوصاً در باره همین امپراطور روس اصلاحاتی داشتم که شرح آن را در فصول آتبه ذکر خواهم کرد ولی صوره آن روز هنوز در سلطنه بهائیان منلک بود و موقع بیوفائیم فرا نویسه بود لهذا سکوت کردم و چون بیرون آمد بمقابله در حق سپهسالار دشام گفتن گرفت و هر دم می‌گفت پس چه طور می‌گفتند سپهسالار بهائی است ؟ گفتم بخیلی که این این نسبتها را میدهند حالا شما متغیر نشوید وبالاخره آخر باقraf سخنان اورا باور نکرد در حالتی که من میداشتم تمام این حرف‌ها صحیح و اساسی است و محبت و عادت و عصیت و حسن خن بهائیان نمی‌گذارد که اینکونه حرفا را باور کنند ولی باز هم یقین دارم که حرف راست تأثیر دارد و خیلی عقیده همان باقraf را تکان و تغییر داد این بود شمه از شرح حال میرزا بزرگ و پسرانش که آفایان اورا وزیر و چنان‌که گفتم اخیراً ویرا پرنس معرفی کرده اند !

آیتی . خیلی لازم است اصل داعیه بهاء تشخیص داده شود زیرا بهائیان نه فقط درین عنوان نبوت و امامت انسان را سرگردان گذاشت تصریح نمی‌گفتند که او داعیه نبوت داشته با امامت بذلك اسلام در داعیه او همیشه بمحابله برگزار نموده گاهی می‌گویند رجعت حسینی است و گاهی می‌گویند رجعت مسیح است و وقتی غفلت کرده الوهیت را با وسیطت میدهد پس خوب است بفهم که واقعاً او چه مقامی را مدعی شده ؟

آواره - بلی یکی از مواقع مغالطه کاری حضرات در موضوع ادعاء است که هرگز آنرا تصریح ننموده نزد هر کسی بقسمی عنوان و بتعییری بیان نمینمایند و مابعد از مجاہدات بسیار اصل داعیه بهاء را شناختیم که داعیه الوهیت است و حتی بهائیان را عقیده اینست که بهاء الله خالق آسمان و زمین و مرسل رسیل و منزل کتب و مقدم با کلیم است در صور اما در ابتداء بهمه کس این سخن را نمی‌گویند اگر طرفشان سنی یا مسیحی است می‌گویند رجعت مسیح است و اگر شیعه است می‌گویند رجعت حسینی است و اگر

متین است گویند نابغه عصر و حکیم و فیلسوف است (۱) و اگر از عرفان و صوفیه و در اویش است می‌گویند قطب و مرشدی است از همه مراسdem هم تر (۲) وبالاخره نزد هر قومی عنوانی دارد ولی پس از آنکه محروم اسرار شده می‌فهمد که او ادعای خدائی کرده و باید عنواناتی که بتمسخر و استهزاء شبیه تراست تا بعد بتخود را خدا شمرده مثل اینکه در مراسله برسش مینویسد «کتاب من لِلَّهِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ إِلَى أَهْلِ الْلَّطِيفِ الْمُجِيدِ»

اما دلیل او براین داعیه چیست؟ گویند چهار چیز دلیل برحقیقت او است اول همان نفس ادعاء است و گمان دارند که تا کنون کسی همچو داعیه‌ای نکرده دوم نفوذ آن ادعاء است که در عده‌ای از نفوس بشریه نفوذ کرده و اورا بحقیقت قبول کرده‌اند سوم کلمات اوست که گمان می‌کنند مثل این کلمات را کسی نگفته و تواند گفت چهارم بقای اوست که تا حال باقی مانده است و این حقائق را در فرائد ییک لفظ دلیل تقریر تعبیر و تمام کرده است و مأوزن و قیمت هم را خواهیم فهمید.

آیتی — خوب است در این موضوع مبسوط‌تر صحبت شود ناحقایق روشن تر از این مجدد

آواره — اگرچه ما بخواستیم داخل در این وادی نشده عنوان مباحثه ورد و اثبات را فراموش کنیم زیرا اولاً این حق علمای اعلام است و در حقیقت آقایان علماء هم کتاباً و شفاهان جواب این مسائل را داده‌اند و بعلاوه ورود مادرین وادی باز صورت سابقه را بخود گرفته از اصل مقصد که کشف تصنعت و خیانتهای ایشان در اجتماعیات است دور مان می‌سازد بلکه بهانه‌ای بدست مدعی میدهد که آواره هم مثل سابقین می‌خواهد یک رد مذهبی در این حزب نوشه باشد ولی از آنها که ناچاریم از اینکه نظر تحقیق در هر دو وجهه دینی و اجتماعی دینیه چه اهمیت را حائز و از جنبه اجتماعیه چه کیفیت را داراست و حتی بفهمیم که آیا این امر خارق اوهام است و یا موجب موجود اوهام؟ لهذا نظریه مارا مجبور می‌کند که ابتداء در ادلۀ مذهبی و جنبه دینی آن صحبت کنیم و بهینیم این ادلۀ تاچه درجه حائز مقام و اهمیت است لهذا معروض میداریم.

اگر آقایان بهائی کاملاً تاریخ حسن صباح و اسماعیلیه را بخواهند و تعمق در آن فرمایند تصدیق خواهند کرد که ظهور بهاء عیناً رجعت حسن

صبح است که با همان اصول و روحا نیت دوباره کشف نقاب فرموده الا
اینکه نفوذ حسن صباح از جمیع جهات کاملتر از نفوذ بهاء بوده و منطقه
نفوذش تا مصر و جزیره‌العرب رسیده و در مدت یکصد و هفتاد و پیکان
کاملا سلطنت کرده است و چون تنها عطف نظر تاریخ کافی نیست لهذا
خلاصه نهضت اسماعیلیه و تاریخ حسن صباح با وجود مشابهت با این مذهب
در ذیل این عنوان بیان می‌شود.

رجعت حسنی نه حسینی

اولاً باید دانست که تاریخ اقتدار اسماعیلیه بوجود ابوالقاسم مهدی
محمد بن عبدالله شروع می‌شود و انقراف سیاسی و سلطنتی آنوا در زمان
سلطنت هلاکوخان بوجود رکن‌الدین که ولد نجم از صلب حسن صباح بود
حاصل شد و مدت سلطنت اسماعیلیه در کابه صبغاتش دویست و شصت و شش
سال بوده و در حسن صباح وابناء واحفاد او یکصد و هفتاد و پیکان بوده.
ثانیاً بمحض تاریخ داعیه ابوالقاسم مهدی همان داعیه مهدویت است
و استدلالش با خبار و آبلات بسیار است از آن جمله گورند آیه «تطلیع الشمس
من مغربها» مراد شمس حقیقت است و طلوع آن از وجود این مهدی که
نامش محمد بن عبدالله بوده مصدق یافته و بالآخره شمس حقیقت مغربش
چون اسم محمد بن عبدالله بوده ومطلع آن نیز اسم محمد بن عبدالله است
پس صحیح است که این مهدی محمد بن عبدالله مهدی و قائم بر حق باشد
که مطلع الشمس مصدق یافته باشد.

این استدلال عیناً مثال استدلال بهائیان است که گویند مقصود از
طلوع شمس من مغربها وجود سید علی مهدی باب است باین طرق که چون
شمس حق در سلسله نبویه غروب کرده و باید از آن سلسله طلوع کند پس
بس است که مهدی موعد سید باشد و چون باب سید بوده مصدق طلوع
شمس از مغرب او است.

چنانکه ملاحظه می‌شود فقط آنجا تعبیر با اسم پیغمبر (ص) و اینجا تعبیر
بنسل پیغمبر شده والا در تعبیر مثل هم است لهذا باب را مطابق استدلال بهائیان
میتوان رجعت مهدی اسماعیلی گفت نه مهدی بالحق. دیگر آنکه اسماعیلیه
دجال مهدی اسماعیلی را ابوزید سنی میدانند که در مقابل القائم بامر الله،
پسر مهدی محمد بن عبدالله قیام بر مخالفت کرده لهذا با خبار زیاد استدلال

کنند که او دجال بوده و حتی با آیات قرآنی نیز تطبیق نمایند چنانکه بهایان هم استدلال می‌کنند که دجال این ظهور حاج محمد کریم خان کرمانی بوده که برود باب کتاب نوشته و حتی به آیه ائم که در قرآن است استدلال نمایند بساست لقب ائم که قافیه کریم است پس از این حیث هم عیناً رجعت مهدی اسمعیلی است و همچنین طبقه اولیه اسمعیلیان استدلال می‌کردند که چون این امر در ملل مختلف یهود و نصاری نفوذ کرده بدرجہ ایکه می‌ساز یهودی در عهد خلافت سلطنت نزار بن معزالدین که یکی از ملاطیین مقتدی است بایالت شام رسید و عیسیٰ نصرانی ایالت مصر را گرفت بنابراین این مهدی مهدی برحق بوده که مصدق د و کل یادعون الی کتابهم را ظاهر کرده و بر طبق این آیه وابن استدلال بهایان هم گویند که چون دعوت بباب و بهاء در یهود و نصاری مؤمن شده و عده از آن‌ها مؤمن شده‌اند لهذا این دعوت از دعوی حق است و حال آنکه فلسفه این مسئله آنست که هر وقت حزبی از اسلام منشعب شد و با تشکیلاتی بر ضد اتحاد اسلام شد یهودی‌ها مخصوصاً گاهی هم نصاری در آن تشکیلات داخل شده‌اند فقط برای اینکه خود را از ذلت بجات دهند و اگر بتوانند اورشلیم را بتصرف خود درآورند چنانکه پس از نفوذ در اسمعیلیان هم می‌ساز یهودی مخصوصاً ایالت شام را خواستار شد که در منطقه بیت المقدس است. و همچنین یهودی‌های این عصر تا امر بابی و بهائی نفوذی نداشت و مخصوصاً ندای آن از عکا و حیفا بلند نشده بود اهمیتی بان نمی‌دادند ولی بعد از آنکه این ندا از آن اطراف بلند شد بعضی از یهودی‌های بسط کم عقل تصور کردند که عنقریب بهاء سلطنت میرسد و اورشلیم را از او تفاضا خواهند کرد و از آن طرف هم رنود باره آیات تورات را که هزار دفعه با هزار واقعه تطبیق شده بود این‌ها هم تطبیقی کرده بدست و پای یهود انداختند و عده‌ای را بدام کشیدند ولی در مدت بیانه شصت سال هر چه انتظار برداشت خبری نشد. از دوزی که فلسطین بعیطه تصرف انگلیس درآمد و دولت بریتانی مندوب سامی آن قطعه را از جنس یهودی قرار داد نزدیک شد که همه بایهای یهودی برگرداند و خیلی هبا هودر میانشان افتاد که بهاء الله کاری نکرد و باز از جنس یهود مصدر کار شد ولی عباس افندی زرودی جلوگیری کرده بلایی غریبی زده بهر قسم بود با مندوب سامی فلسطین طرح دوستی

انداخت و هر روز نشره با بران فرستاد که مندوب سامی چنین در بساط ما خاضع است و چنان خاشع است و بالاخره بایی های یهودی را بجای خود نشانید با وجود این باز تغییرات حاصله بعد از چنگ بضرر بهائیان تمام شده راه تبلیغ یهود و نصاری را نسبه مسدود ساخت و محدودی هم از یهودی ها برگشتند آنهاهم که باقی مانده اند در بهائیت با اینکه منحصر یهودی های ایران است و عده شان هم خیلی کم و در همه جا بیش از ۲۰۰ نفر یهودی بهائی وجود ندارد باز اینها هم باطنًا بی عقیده و تسکشان بر روی اصول استفاده در کسب و تجارت است که ایستادگی کرده اند و حتی مکرر خودم از یهودی های بهائی شنیده ام که در موقع تبلیغ یهودیان سوره (فاتیح) گفته اند که اگر دعوت بهاءالله مطابق انبیاء صادق هم نباشد همین قدر که نا بلک درجه سبب ضعف اسلام و قوت ما می شود غنیمت است و باید ما آنرا تقویت نمائیم

واما حکایت حسن صباح که گفتیم از جهات عدیده مشابه است با نهضت بهائیه بموجب تواریخ معتبره از این قرار است حسن صباح که معاصر با عمر خیام و خواجه نظام الملک صوی و وزیر ملکشاه بود مردی بود مدبر و خوش تقریر و منشی و دفترداری بود بی نظیر بطوریکه دفتری را در خرج و دخل مملکت در مدت کمی برای ملکشاه ترتیب داد ولی خواجه نظام الملک نگذاشت که سالم بدمست ملکشاه رسد و چون آن دفتر ابتو پراکنده و حسن نزد شاه خجل و شرمنده گشت در سال ۶۴ هجری عزیمت دربار ری نموده با عبدالملک بن عظام لش که از دعاۃ مذهب اسماعیلیه بود ملاقات کرده از مذهب اثنا عشریه بمعبد اسماعیلیه انتقال چشم و علت این انتقال این بود که حالت مردم را شناخته میدانست که از راه مذهب بهتر گرد او جمع می شوند خصوصاً در اینکه اثنا عشریه مجبورند که خود را منتظر امام حی غائبی بدانند ولی اسماعیلیه آن انتظار را با ادلہ ای که بعضی طبایع بهتر با آن مایل است لغو کرده بیک تکبه گاه مشهود ظاهری دعوت مینمایند لهذا حسن این طریقه را بگرفت و از ری باصفهان شتافته بر رئیس ابوالفضل وارد شد . و روزی در طی کلام او را گفت که اگر دو یار موافق یافته مسلطت ملکشاه و خواجه نظام را بر هم زدمی رئیس این سخن را حمل بر خبط دماغ وی کرده با حضور ادویه و اغذیه مقویه دماغ فرمان داد بدون اینکه مقصد را اظهار

کرده باشد ولی حسن بفراست در راه فته چهزی نگفت مگر بعد از تखیر قلعه الموت فزوین که رئیس ابوالفضل بخلافات او رفت فوراً با اظهار کرد که دیدی دماغم مخبط نبود و با دوبار موافق اوضاع مذکور و مذکور بهم زدم بالجمله شرح اقدامات مقدماتی او اینکه در سال ۱۷۱ از ترس ملکشاه ایران را ترک کرده بعثات مصر شنایافت و نزد پسر مستنصر هنرلتی بافت بعد از آنکه زمانی بین او و امیر العجیوش مصر خصوصی بدبندش و امیر مستنصر گفت که باید حسن را در قلعه دمیاط معیوس کرد در طی این مذاکره بر جی از بروج آن قلعه خراب شد و حضار آنرا بر کرامت حسن حمل کردند ولی امیر اعتناء نکرده بدانست که از تصادفات بود بالآخره اورا با جمعی از فرنگیان در کشتی شانده ببلاد غرب فرستاد و در عرض راه باد تندي وزیده کشته را به گرداب ورکاب را با خضراب افکنده حسن دل محکم داشت و اضطرابی اظهار نداشت و چون از او پرسیدند گفت مولانا خبر داده که خضری به کشتی نخواهد رسید و اتفاقاً همان دقیقه باد فرو نشست ورکاب محبت حسن را در دل گرفتند ولی بارز نیگر باد بوزیدن آمده کشته را از خط مسقیم منعرف و بسکی از بلاد نصاری رسانیده حسن پیاده شده بعلب و از آنجا باصفهان رفت . این تصادفات فکر او را مدد ذاده دید از فکر عوام یک تهدیفی استفاده توان کرد لهذا دعوت مذهبی را کاملاً شروع کرد و خود بعثات قلعه الموت رفته در حدود آن قلعه میزد کرده در گوشہ کنار هنخی و آشکار بمنصب اصمیلیه دعوت میکرد و برای خود ابدأ مقامی را قائل نمیشد و بسیار تظاهر بقدس و تقوی میکرد و دعائی را با اصراف قیمتان و دهان فرستاد و در آنکه ذمای جمعی از دهانی ها مگر و بدن ناشی که فوجی از اهالی قلعه الموت او را بقلعه دعوت کرده واردش شدند و این در شهر رجب ۱۹۳ بود و از غرائب اینکه قلعه الموت را الله الموت گفته می یعنی آشیانه عفای ویس از ورود حسن این را به نام او تطبیق کرده حتی حروف الله الموت بحساب جمل مطابق آمد با این ورود او بعلمه لهذا این تطابق لفظی و معنوی را قسمی از برهان عظمت بلکه کرامت حسن قرار دادند !

حال تاهمین اندازه ملاحظه کنیم که چه شباهتی با این بهاء و بهائیان دارد ؟ پوشیده نیست که همن قسمی که حسن صباح از منشیان درباری بود که پیوسته برای وزارت کوشش میکرد بهاء و برادر و پدرش نیز منشی

بودند و آرزوی وزارت می نمودند چنانکه قبل از ذکر شد و همان قسم که حسن پس از نومیدی از وزارت راه جمع کردن عوام را به دعوت مذهبی پیدا کرده بود بهاءهم قبل از طلاوع باب باهر مرشد و قطبی معاشرت و ملاقات کرده میخواست یک مقامی را احراز نماید ولی بعد از طلاوع باب پیروی و پیرا برای نیل بمقصود خویش بهترین راه دانسته باشد اشتن عقیده مذهبی این مذهب نوظور را غنیمت شمرده به تبعیت و ترویج آن قیام نمود . و همان قسم که بعضی تصادفات روزانه فکر عوام را متوجه بکرامت حسن دانسته بود عیناً بارهای تصادفات عادیه بهاء را محل نظر معنوی از عوام فراد داد حتی در باب کشتی و انقلاب در بیان آقا محمد رضای فناذ بهائی در جزو های تاریخش نوشته که «چون بهاءالله را با همراهانش بکشتی نشانده از کلیسا و ای خر کت دادند بسیار در بامضطراب بود حضرت بهاءالله فرمودند خوب است کشتی غرق شود و بگویند باشها را در در بیان غرق کردند بعد تأملی فرموده فرمودند ابدأ غرق نخواهد شد» و گویا بهاء همان کلمه حسن را که گفت مولانا خبر داده که خطری بکشتی نمیرسد بخاطر آورده قلب خود را محکم نموده این کلمه را گفت و این مصوّبیت کشتی را آن بهائی ایرانی که هر راه بودند و در بیان و کشتی ندیده بودند هنبیت از کرامت جمال مبارک شمردند ؛ و حتی بهاء در نظر داشت که عیناً مثل حسن صباح اول بمحضر بروز و نقوی پیدا کند ولی روزگار سا او موافقت نکرد لزیرا از سلامانیه خیال داشت با ابوالقاسم همدانی بمحضر رود واقیاً مساعد شده ابوالقاسم از دست دزدان کشته شد و بهاء تنها مسانده مجبوراً به یمنداد مراجعت کرد و همچنین وجه مشابهتی که در نوع دعوت حسن صباح با بهاء است در آنکه حسن از خود اظهاری نکرده تمام را دعوت بمولانا میکرد هکذا بهاء تا دوازده سال هر چه دعوت میکرد با مر باب دعوت میکرد و گاهی هم انتظار را متوجه شخص غائب میکرد تا چند نتیجه بگیرد یکی آنکه هرجا پیش از مسلمین افتاد بگوید مقصود از شخص غائب همان حجۃ بن الحسن است (ع) دیگر آنکه هرجا دچار از ایها شد بگویند مراد از ای است و بالاخره گفت :

خودم بودم که «شخص حقیقت» در وجود غایب بود و اینکه ظاهر شد و دیگر آنکه در تطابق اعداد و حساب جمل طابق التعل بالتعل رویه بهائیان است که بکردند يك کلمه را که تطابق لفظی دارد در عدد و حساب

با اسم رؤسائی اماکن آنها یا مال طموعشان آن را محل استدلال قرار دهند و حتی کاهی به چهار عدد کم وزیاد هم اهمیت نمیدهند باری برویم برسر تاریخ.

حسن بعد از ورود بقلعه حیله‌ای اندبیشه و با مکری غریب آن قلعه را مالک شد و آن این بود که بصاحب و مالک و حاکم قلعه مهدی علوی نوشت که مقدار پوست گاوی از این قاعده را بمن بفروشید به سه هزار دینار و مهدی از مکر و فکر او غفلت نموده بر قبول خود امضاء نوشت پس حسن پوست گاوی را تسمه های باریک ساخته بدور تمام قلعه کشید و آنرا به سه دینار خریده مهدی را از قلعه بیرون کرد.

در این قضیه هم یکوجه تاسیسی هست زیرا آثار باعثها و خانه‌ها و ملکهای را که بهاء مالک شده بتدبیر خود و بحرش عبد البهاء اگر عن امثال مالکیت حسن در قلعه الموت نیست ولی تقریباً شبه است بعضی با بول کم و بتدابیر عذریه النظیر بوده مثل باع فردوس و باع رضوان و مزرعه عذریه که الان دارای بیست خانواده رعیت است و هرساله دخل هنگفتی می‌آورد و هکذا بیست عبود در عکا و اماکن و اراضی حيقا حتی خانه بدداد که ایام بهایان آن را بیست الله میدانند و حضرات از میرزا موسی جواهری بهمین تدبیر گرفته‌اند بالعمله در مالکیت بهاء و حسن صلاح هم وجود مشابه است و کم کم تمام حدود رو بهار را منصرف و در ظاهر تظاهر بتفوی نموده در باطن از هیچ فتنه و فسادی فروگذار نمیکرد برای پیشرفت مذهب و مقدس خود تا وقتیکه تقریباً بسلطنت رسید و کارهای مخدیانه او بسیار است که مازا مجال ذکر نیست و طالبین تاریخ حبوب السور و روضه الصفا و تواریخ سایر رجوع فرمایند تا بیابند که چه مقدار نقوس از دست فدائیان و ترورهای حسن صباح کشته شده اند معملاً چهار قسم ترور داشت و گویا تأسیس ترور از او شده قسمی را امر میداد بزرگ و بکشد و فرار کند قسمی بزرگ و بکشد و بجنگد و فرار کند قسمی بزرگ و بکشد بجنگد تا کشته شود و قسمی بزرگ و بکشد و بایستد و بدون جنگ گشته شود.

چنانکه از تاریخ معلوم است بالاخره حسن بقتل خواجه نظام الملک موفق شده یکی از ترورهای خود ابوظاهر او ای را بر قتل وی گماشت و نائل آمد و این قضیه را با اقدامات بهاء هم وجه تشابه است و هم تباين زیرا

بهاء در ابتدا اراده داشت در قضيه ترد بر قدم حسن صباح برود ولی بواسطه کارها بر وفق هرام نشد بزودی صورت کار را تغيير داده تعاليم اخلاقی شروع کرد چنانکه تير زدن بناصرالدين شاه مسلم است که از دستور بهاء بوده و محمد صادق تبريزی و حضرات دیگر باشاره ولی کار سکردهند ولی شیخ عظیم هم دخالت داشته و بعداز قتل آنها بهاء میدانرا برای حاشا بازدیده کاملاً تعماشی نمود اما بعداز این مقدمات باز می بینیم هرجا فاعله تذک شده پائی تر ر بمیدان آمده منقوصی در حق کسانیکه بتوانند غالب شود و چشم دیگران را هم بترساند یکی از آن مواقع در بغداد است در قضیه میرزا علی پسر حاج محمد تقی تبریزی و شرح این قضیه بطوری که قدماء از بهائیان و من جمله آقا محمد حسن خادم و حاج علی بردی و عبدالقصد روایت کردند و در خود حیثا از آنها این روایت را گرفته و در همه جا از پسر مردان بهائی پرسیدم و تصدیق کردند . اینست که میرزا علی در ابتداء از بهائیان پروریا فرص سود ولی در بغداد متزلزل شد بطوریکه کینه بهاء را در دل گرفته ملاحظه نمود که هر چه تبریزان بدبخت جان فشاری کرده اند در راه هوی و وهم بوده لپذا با فساد قتل بهاء کرد و با کلمه نامناسبی بر علیه او گفته چون هردو را روایت میکنند لهذا دو نفر یکی آفاعلی پدر عبدالقصد و دیگری حاج عباس نام اورا ترد کرده در بازار مجروهش کردند .

و پس از یك شبانه روز از این جهان در گذشت در این یك شبانه روز بهاء کس نزد او فرستاده باو پیغام داد که اگر ضاربین و قاتلین را نشان ندهی از تقصیر تو میگذرم دیگر معذوم نیست که او در رس نیافته که همه قاتلین را نشان دهد با امیدی بر جان خود داشته و ترسیده است که دوباره مبتلا گردد بهر حال پس از مرگ او عمر پاشای والی خبلی نشده کرد و اراده داشت توب بخانه بهاء بیند و لی پس از زحمات زیاد کار پنهانید آن دونفر قاتل معلوم مانتهی شد .

قصه دیگر قصه غرق شدن محمد ابراهیم نام در شط که بهائیان باز لیها و از لیها به بهائیان نسبت میدهند و الله اعلم و دیگر قتل زبان باشی است که عیناً این دو طبقه بهم نسبت داده اند در هر حل به لحه تردی در بغداد منسط بوده .

قضیه دیگر قضیه کشته شدن از لیه مفہم عکاست بحسب تر رهای بهائی

و آنها پنج نفرند که دو دفعه تردند و نفرشان را در ابتداء استاد محمد علی سلمانی و یکی دو نفر دیگر مخفیانه کشته در شکاف دیوار خان عکا مخفی کردند و سبب قتلشان این بوده که بکلیم برادر بهاء جسارت کرده گفته‌اند بولها را بسکر و حیله و شارلاتانی از ایران می‌طلبید و با بهره نمیدهید بالجمله بعداز مدتی عفو نت آنها سبب کشف شد ولی دکتری را که معلوم نیست بپول یا گول فریب داده نزد حکومت فرمودند و او شهادت داد که آنها از مرض و باء مرده‌اند و چون این قضیه کشف نشد دفعه دیگر همان تر رها حمله برده سه نفر دیگر را که سید محمد اصفهانی و رضاقلی تفرشی و محمود خان کج کلاه بودند و اسرار بهائیان را آشکار کرده بودند و نزدیک ہود کاملا بر اهل عکا معرفی شوند در وسط روز در خانه‌شان کشته‌اند و در این قضیه خود عبدالبهاء عباس هم همراه بوده و مباشرت قتل نموده ولی حکومت نتوانست از آنها اقرار بگیرد لهذا آنها را نفی کرد مگر بهاء و عبدالبهاء که هر دورا حبس کرد و حتی پنچ هفته حبس عباس افتدی طول کشید - اینها از قضایای مسلمان است که احدي بیخبر و منکر نیست حتی در وقتیکه من کتاب تاریخ برای این طایفه مینوشم بعضی از این حوادث را با لحنی بسیار خفیف که بغالم بهائیت زیاد برخورد نوشتم ولی بعضی از متعصben خوششان نیامد و گفتند تاریخ بهائی لکه‌دار می‌شود و عبدالبهاء هم اجازه بر درجش نداده لهذا در موقع طبع آنها را ساقط کرده و اینست یکی از مواقعیکه من خود بغلظت بودن کتاب تاریخ اغتراف می‌کنم - خلاصه شبههای نیست که بهاء کاملا از روی نقشه حسن صباح کار کرده و باید اورا رجعت حسنی خواند ولی مقتصیات وقت اورا مهلت ندارد که از زنگ اولی که تصرف در اولکار ساده عوام است تجاوز کند و به قاع سلطنت بر سر اما هیچگاه این فکر از مفر و دماغ فامیل و عائله او بیرون نرفته همواره در فکر انتهای فرستند دیگر تام مقتصیات از همه آنیه چه کند الا اینکه از این بعده گمان ندارم که بنوایند حائز مقامی شوند و خودشان هم شاید میدانند و از اینست که به قاع حیل بجمع مال و نامیں آنیه خود می‌کوشند زیرا هنوز یک خط مستقیمی در مشی برآه سیاست پیدا نکرده‌اند مگر خائنانه - گویند سلطان سنجر باحسن صباح بمحاربه بر خاست و حسن میدانست که تاب مقاومت اورا نخواهد داشت لهذا مکری

اندیشیده یکی از محارم او را بفریفت و او کاردی بزرگ سر سلطان نصب کرده صبحگاهان شاه آنرا دید و به راسید و خواست قضیه را مخفی تایید تا خودش کشف شود پس از چند روز حسن پیغام داد که اگر ما قصد ضرر ترا داشتیم آن کارد را بجای زمین سخت بر سینه نرم تو قرار میدادیم این شد که سلطان متوجه صلح کرد بشرط آنکه حسن در آن حدود قلعه نسازد و تبلیغات مذهبی نکند نظیر این قضیه و قضیه‌ای که بعداً در کیفیت اندار امام فخر رازی بیان خواهیم کرد که این بصورتی دیگر از بازیها و بهایها بروز کرده که وعاظ و ذاکرین را در هر بلدی تهدید کرده در گوچه‌های خلوت اندار بقتل کرده‌اند و اورا از رد و بیان حقائق منع و منصرف ساخته‌اند . ولی خوشبختانه در این سینه اخیره این قدرت هم از ایشان متدرجاً سلب شده و از هر جهت راه فنا و اضلال می‌پرسند .

خلاصه چون دوره اقتدار حسن بسی و بنجیان کشید در ۲۶ ع ۱۱۵ در گذشت و کیا بزرگ را ولیعهد کرده و دهدار ابوعلی را وزیر او ساخت و کیا بزرگ هم تظاهرة بهنوی می‌کرد حتی بظواهر شرع از نماز و روزه و حضور در جامع اقسام مینمود و لی در سر در پرده خفا پترویع مبادی پدر خود بتوسط هکایات و نبایقات ساعی بود . عیناً مثل عباس افندی که بعد از بهاء ولیعهد او شده ظاهرآ با هفتی و قاضی اسلام آمیزش نموده کاملاً تظاهرة به متابعت شرع اسلام نموده بنماز اهل سنته حاضر و هرجمه در جامع برای استئناع خصبه و نماز جمعه میرفت و قدغن اکیده بود از او و پدرش که در بلاد اهل سنه ابداع پترویع نشود ولی در بلاد دور دست مثل ایران و هند دعا و مبلغین فرستاده پترویع شرع و مهادی خود می‌کوشیدند .

بعد از کیا بزرگ ریاست رسیده به پرسش که اورا علی ذکرِ اسلام گفته‌ندی پس او متباهر بفقی شد و بر خلاف پدر وجود خود که بی‌نهایت بحفظ ظاهر می‌کوشیدند و باطن خود را می‌پوشیدند او بالعکس قیام باز گونه عیش و عشرت فسق و فجور مینمود و در واقع بدرقه انفراض را او طلوع داد بطوریکه در دوره او طایله اسم ملیه به ملاحده مشهور شدند واحدی را شمبه نهادند که سیئات اعمال در این طبقه بود و اینک آشکار شده . نمیدانم در اینجا توضیح لازم است یا همه کس می‌فهمد ؟ با اینکه بطوری زمینه روشن است که کو با حاجت باشاره هم نباشد با وجود این

گاهی ذهن‌ها حاضر نیست و ممکن است تلاع تیجه نکند پس میگوئیم که عیناً دومین خلبانه بهاء شوقی افتدی که حتی در خلافتش هم سخن میرود مثل دومین خلبانه حسن صبح بمعبد وفات عبد البهاء قیام بر فسق و فجور نموده بطوری عیشهای او در مسافرت‌ها بشهر انتر لاکن و سایر شهرهای سویس و کلبه بطرف اروبا و دست درازی با فاصلات‌الطرف مسلم شده که مگر کسی منکر سفیدی هاست و سیاهی ذغال شود این قضیه راهم انکار نواند و گرنه قضیه قابل انکار نیست بلی قابل تأثیر است آنهم بد و صورت یکی همان که در ابتداء شهرت داده بودند که آقا برای دعا و مناجات بظرفی سفر کرده اند و دوم آنکه در آخر بکلمه پنهان مایشاء تشییع کردند که ایشان هرچه کنند مختارند!

ولی غرایت در این است که با وجود تجاوز بفسق ابعاع علی ذکرِ السلام بصوری در حق او غلو کردن که شخص اورا امام خوانند تا این وقت صهیون داعی بسوی امام بودند و از این وقت خود امام شدند و ادله‌ای را پیدا کردند که فسقهای علی ذکرِ السلام هشروع است زیرا هر کار بدی که امام متصدی شود بدی از آن برداشته شده آن بدی بخوبی مبدل میگردد بالجهة صیلچیان اورا فائم و ظهور اورا فیامت شدند و گویند فیامت و فتنی است که مردم بخدا میرسند و تکالیف برداشته میشود و بخدا هم نمیرسند مگر بواسطه مظہر او اینک مظہر او علی ذکرِ السلام است و مردم بخدا رسیدند و تکالیف برداشته شد و او خطبه‌ای خواند در الموت قزوین و ارتفاع تکلیف را اعلان کرد و روزه رمضان را افطار نمود و امر داد آنروز را عبد بگیرند و ساز بنوازنند و عشرت بردازند. دیگر تضاد این قضایا با آنچه در حق بهائیان از ابتداء تا کنون دیده و شنیده شده باخود قارئین است بلی چیزی که ذکرش بعده من است این است که اهل بهاء میگویند معنی عصمت بایفعل مایشاء ملازم است یعنی آنکه هرچهرا ولی امر هر تکب شود صواب است و آنها عباراتی است که عیناً خودم در هصر از سید بحیی خال مادر شوقی افتدی شنیدم و او بکمال جسمی میگرد که هردم بفهماند که هرچه او میگند او بدبادش خوب است و مانع عصمت او نیست و از بس این زمزمه در من تأثیر کرد بالبته این رباعی را ساختم:

گر ب فعل ما يشاء عصمت باشد
شريش نه با تسلب و نسبت باشد
نها نه ولی امر را بلکه مرا باهر که از آن بهره و قسمت باشد
و شاعر عرب نيز نیز نیکو گفته است :

اذا مرء لم يدع من اللوم عرضه فكل رداء يرتدي به جميل
وانهولم بحمل على النفس ضيما فليس الى حسن الثناء سبيل
راستى حكایت غریبی است که بهاء چون ملاحظه نموده است که
نمیتواند از عادات بشریه بگذرد ولا بد بعجایی بر میخورد که منافی عصمت
است و عصمت شرط عمده انبیاء لهذا عصمت را باین معنی بیان کرده که
انبیاء مظہر يفعل ما يشاءند و هرچه کنند مانع عصمت ایشان نیست واستدلال
کرده که هریک از انبیاء کارهائی کرده اند که بصورت گناه و مخالف شرع
است حال من در این موضوع اظهار عقیده ای نمیکنم و میل ندارم در این
وادی وارد شوم که انبیاء چه کرده و چه نکرده اند و آیا مراد از تعبیر
بهاء چیست الا اینکه میگوییم که بهاء با وجود يك همچو عقیده مزخرفی
باز در کتاب اقدس تصریح کرده است که «ليس لمطعم الامر شریک فی-
العصمة» یعنی برای مظہر امر شریکی ذر عصمت نیست و خلاصه فارسی آن
اینست که فقط خود بهاء است که هر کار نمیتواند بگند و هیچ عملی مانع
عصمت او نیست بعد ازاو هیچ احدی حق این رتبه و مقام را ندارد و شریک
در این مقام نیست اما بهائیان بنصوص کتاب خودشان هم نایستاده بعد از
بهاء عیناً این مقام را در حق عباس افتادی هم قائل شدند بطوزری که هر کس
خواست آن آیه کتاب اقدس را بخواند گفتند کافر و ناقض شده و چون دیدند
پیشرفت کرد حالاً این قضیه را در حق شوقي افتادی شروع کرده صریح‌تر میگویند
او سهو و خطا و گناه نمیکند و هر کار بگند مختار است و او مظہر يفعل ما يشاء
است ولا بد این مقام الى الا بد در عائله او هم خواهد ماند زیرا مقام و راثت
او نمیگویند نسلا بعد نسل است پس باین قاعده این بنده نگارنده یقین
دارم که انقراض این طایفه و این امر بعلی که یکی از آن این مقامات
شوقي افتادی است شروع شده و اگر علی ذکرها السلام تا صد سال بعد از خودش
امرش دوام کرد بنده را گمان است که این علی ذکرها السلام که نامش
شوقي افتادی است تا پنجاه سال نمیگشد که انقراض امر بهائی را در خود و
ولاد خود بسب همین اعمال و عقائد امروزه خود و اتباع و اقاربش متصدی

شده و خواهد شد و اگر نشد باید گفت دنیا سیر قهقهه‌ای دارد و ترقی عقول مطلقاً دروغ بلکه معکوس است زیرا من بر آنچه می‌نویسم چنان یقین دارم که اگر تمام اهل عالم باین آستان سجده کنند بند جز بعلت او هام و نقص افهام بچیز دیگر قائل نخواهم شد.

اما قصه امام فخر رازی این است که در عصر ذکرہ السلام بعضی از اتباع او امام فخر رازی را بخود نسبت داده در میان مردم شایع کردند که فخر رازی عقیده اسماعیلیه داخل شده (مثل بهائیان که هر وزیر و دیگر وفاصل نظربری را که می‌بینند متنفذ است اورا بخود نسبت میدهند اگر چه بعمر ولمن و اشاره ورمز باشد) باری چون امام فخر رازی آن سخن را باز شنید از کثرت تغیر بسیر برآمده طعن و لعن بر اسماعیلیان آغاز کرد لهذا علی ذکرہ السلام یکی از فدائیان خود را فرستاد تا مدت هفت ماه در ری با فخر رازی معاشرت کرده پس از هفت ماه معوال یافته در خانه بر او حمله برده بر صینه اش نشست ولی اورا نکشت زیرا اجازه نداشت بلکه مأمور تهدید بود بالاخره بعداز گفتگوی بسیار قسم یاد کرد که دیگر بر منیز بد نگو بد و آن فدائی گفت که مولانا بشما سلام رسانیده و گفت است ما از سخنان عوام که بدلیل حرفی بگویند اندیشه نداریم ولی از کلام امثال شما در پرهیزیم و ناگزیر از آنیم که شما را علاج کنیم یا بیم و زر و یا بخنجر فولاد پس دست برده در کیسه خود و سیصد و شصت مثقال طلا، از جیب بیرون آورده بامام فخر رازی داد و گفت هر ساله این مبلغ را دیوان اعلی بشما خواهد رسید و تا مدتی بر حسب قرار داد آن مبلغ را توسط رئیس ابوالفضل بامام میرسانیده و باهن سبب امام ثروتمند شد و روزی یکی از تلامذه اش گفت که چرا شما لحن خود را در حق اسماعیلیه تغییر داده اید امام خندیده گفت زیرا برهان قاطع از آنها دیده ام.

خلاصه بعداز علی ذکرہ السلام پسرش جلال الدین حسن و لیعهد شد ولی مذهب پدر را ترک کرده مسلمان شد و کتب پدر و اجداد خود را بسوخت و یارزده سال پیاکی و آزادگی سلطنت کرد «نا به بینیم رجعت این قضیه کی میشود» اما پسرش علاء الدین تجدید مطلع نمود و بعداز آنکه بمقر سلطنت نشست شیوه اجداد خود را در العاد پیشه کرد زیرا آنها که از فسق و فجور لذتی بوده بودند بترك این مذهب مابلندند و در فکر علاء الدین کمصفل

بود تصرف کردند و شیوه دیرینه را تازه نمودند - راستی مناسب است در اینجا بگویم بکوقتی خودم از عبدالبهاء شنیدم گفت اگر ما بخواهیم این آئین را نرک کنیم آیا احباب راضی میشوند ؟ بعد اندک تأملی کرده گفت بابا دست از ما بردارید حرفی زدیم نزدیه باشیم والله شوخی کردیم آنرا ولمان کنید باز ناملی کرده گفت والله رها نمیکنند اگر ما رها کنیم احباب رها نمیکنند زیرا هر کدامشان هقصدی دارند (بعد از ده سال حال مصدق اکلمه اورا می بینم که حتی شوقی افتدی میل ندارد در حیفا بهمند و در است مذهبی داشته باشد ولی باسیهایی که لذت برده آن داده است بردار نیستند) علاءالدین پس از چندی محبط شد زیرا فصد ییجایی بدون اجازه چیزی کرده خون بسیار گرفت و مرض دماغی پیدا کرد و از طرفی جنون خمری حاصل کرده آخرهم در حالت مستی بود که بتحریک پسرش رکن الدین از دست حسن مازندرانی کشته شد و شمس الدین ابوب طاووس در مرتبه اش بطور مطابیه گفته است .

چون بوقت قبض روحش یافته عز رائیل دست

برد سری قمطیران تاخه ارش بشکند

کاسه داران جهنم آمدندش پیش باز

نا نشاط دوستکامی در کنارش بشکند

بعد از جلوس رکن الدین ستاره نکبتستان طلوع کرده بترتیب مفصلی که در تواریخ درج است دوره سیاسی این سلسله از دست هلاکو خان باشه رسید و رکن الدین آخرین سلطان اسماعیلیه است که بعد از تسلیم در دست هلاکو خان تمام قلاعش بقدرت آن سلطان مقندر مسخر و مدمرا گشت .

از این جمله که ذکر شد معلوم تواند است که اگر فقط داعیه مهدویت دلیل حجه باشد داعیه ابوالقاسم مهدی محمد بن عبدالله که قبل از ذکر شدمقدم است بر داعیه باب وبهاء و اگر تطابق بالخبر و آیات حجه باشد گفته که آنها هم عیناً مثل بابی ها و بهائیها خبار و آیات مشابه ای را گرفته بااظهور مهدی مذکور تطبیق داده اند و شاید در بعضی مواقع استدلال آنها کمتر مستهجن باشد زیرا استدلال بهائیان بطوری که خودم مدت‌ها حلاج آن بوده ام بقدری مستهجن و مهوع است که از وصف خارج است مثلاً نصف از لوح عاضمه را ساقط کردن و بنصف دیگر ش استدلال نمودن امری غریب است

یا عدد فلان اسم و فلان سنه را با فلان کلمه مطابق کردن یک امر عادی است که در هر موضوع ممکن است و این صنعت شعری است و روایه معنی گویان نه چیز دیگر و بالاخره این طریقه از اسمعیلیه گرفته شده است و چون آنها مقدمند پس آنها حقند و در هر حال وجود آن طایه مبطن داعیه باب و بهاء است.

آیتی - خوبست از ادعاه ^{حَمْذَشَة} دوهین دلیلشافرا بشناسیم آواره - دو مین دلیلشان نفوذ است - لهذا می گوئیم با اینکه نفوذی که بآن استدلال میکنند ابداً وجود ندارد و بقیه اشاعه کتب و دروغ و قیل و قال و هو و جنجال میخواهند خود را ذی نفوذ قلمداد کنند می‌گویند اگر نفوذ حججه باشد نفوذ اسمعیلیه و خصوصاً این طبقه‌مد کوره یعنی حسن صباح و احفاد او هزاران درجه از بهائیان بیشتر بوده حتی بر مذهب بهائی بالنسبه به مذهب اسمعیلیه اطلاق نفوذ نمی‌شود زیرا نفوذ چیزی برآ گویند که بر ملا گفته شود واقوال معارضین هم شناخته بشود و با وجود آن کلام مدعی علیه بیدا کند و نفوذ و سلطه اش حصری بشود که زمام حکم را در دست گیرد نه اینکه هرجا مردی هم ز بیدانشان آمد ایشان میدان را خالی کرده در خلو تعداده ها رجز خوانی کنند و بخدعه کاری پرداخته در افکار مردمان ساده تصرف نمایند امری که در هر صورت بعد از هشتاد سال در هیچ جای دنیا حتی در آزادترین ممالک عالم نتواند علناً خود را معرفی کند نفوذ ندارد من خودم در اروبا و در مصر و سوریه بودم خدای را بشهادت می‌طلبم که آنچه از نفوذ خود خبر می‌دهند دروغ صرف است و در هیچیک از این نقاط حتی امریکا کمترین نفوذی نیافتنه و عده ندارند و هم‌اینها را انشاء الله در مقام خود خواهیم فهمید . اما نفوذ حسن صباح این بود که از ایران تا جزایر عرب و مصر تمام را در حیطه اقتدار داشت و سلطنت میکرد و با وجود چنین نفوذی استدلال بلفوذ او نیشه که این نفوذ دلیل برحقیت است خوب است بهائیان مقصود از نفوذ را بیان کنند که آن نفوذی که دلیل برحقیت آنها است کدام است؟ اگر نفوذ به کشته شدن و دشتمان شنیدن است اولاً این لغتی است که مگر بهائی ها معنی نفوذ را از آن بفهمند والا این لفت این معنی را ندارد ثانیاً سپر کهای هندوستان هم سالهای است همینطور کثک میخورند و کشته می‌شوند و دست از عقیده سخیفه خود بر نمیدارند اشکال در اینست که ما از همه

جا بی خبریم و خود را مطلع و مهیمن بر کل میدانیم (۱) خلاصه این موضوع از پس مهم است نمی توان در آن بحث کرد پس بعماق خود بماند و اگر گویند بقاء حججه است یعنی همینقدر که سالی چند دوام کرده و بکلی معدوم نشده دلیل بر حقیقت آن باشد باز طایفه اسماعیلیه نه صد سال است بدون رسالت وجود و بقاء دارند و بوضایاف خود قائمند و طایفه دیگر طایفه در زی مذهبند در لبنان که آنها هم مذهب مخصوصی دارند و اسراری دارند که قریب نصص سال است آن اسرارین خودشان محفوظ بماند و از همه مهتر داعیه و نفوذ و بقاء میرزا غلام احمد قادیانی است که فزون از چهل سال است داعیه رجعت مسیح دارد و بقاء و نفوذش از بهائیان در گذشته و پشت ایشان را بحضوری شکسته که امروزه او را بزرگترین رفیق خود میدانند و اگر بهائیان لیاقت فضی داشته باشد از این داعیه قدریانی بامکان وقوع تصنیع و کذب در امر مذهب قائل شده از این موضوع صرف نظر میکردند . اگر دفت کنیم همین نیم از صدر اسلام تا کنون زیاده از بیست نفر داعیه مهدویت کرده اند بعضی نفوذشان بیشتر از بهائیان بوده و بعضی کمتر بعضی احکام جدید داشته اند و بعضی نداشته اند بعضی ادله ای را توانسته اند از عقل و نقل ترتیب دهند و بعضی نتوانسته پس آن هزیتی که در داعیه باب و بهاء است کدام است ؟

یکی از عنوانات بهاء رجعت مسیح است که در ذیں هزار پرده زمزمه آنرا داشته عاقبت هم جرئت نکردند در ادوب و آمریک عما آن را ابراز نمایند حتی شوقی افسوسی بمن سفارش کرد که در لندن با هر کس صحبت کردید نگوئید بهاء الله پیغمبر است و عنوان مذهبی دارد بلکه بگوئید حکیمی است که از مشرق ظاهر شده و تعالیم و مبادی صلح و سلام آورده (در حالتی که اینهم نیست) اما غلام احمد قادیانی هنی برملا کوس رجعت مسیح را بر فلان دوار کویید و دقیقه در پرده دعوت نکرده ادله اش از ادله بهائیان بهتر و تمیکش بعقل است و کتاب و اخبار و تطابق عددی و سنوی و امثالیها و امروز بحرش بخلیفه المیسیح مشهور و نفوذش در هند کامل و مبلغین او بازویها و آمریکا رفته اند و حتی مسجد در لندن س پاکرده اند و عدمشان با آنکه چهل سال از بهاء متاخر است ایام مقابله عدد بهائیان و شاید قدری بیشتر است آیا این همه دواعی که از قبل و بعد بروز کرده بکارت و منانت و صحنه

برای داعیه باب و بهاء باقی میگذارد ؟ تا بگوییم چون کسی مثل این داعیه و کلام و نفوذ و بقاء را نداشته این دلیل است بر صحبت داعیه اینها لاواهه بلکه اینها را هم مثل یکی از دنیا پرستان دیگر معرفی کرده منتهای ترقیش اینست که میتوان آنرا بسامری فرن بیستم معرفی کرد بلی بعد از آنکه بهائیان از جواب مسائل در میانند میگویند هیچیک از سابقین شریعت نداشته اند و این را یسه قسم در مقامات مختلفه اداء میکنند گاهی گویند آیات و گاهی گویند احکام گاهی گویند مبادی و تعالیم مفیده و هر سه برای معنی است لهذا لازم است در این موضوع میدان بحث راوسیتر نمائیم . اولاً اینکه یک فرض را بهائیان قضیه ثابت گرفته اند و گمان کرده اند

که مدعیان دیگر صاحب مبادی یا آیات یا احکام نبوده اند این وهم صرف است بلکه هر سر سلسله ای لابداز اینست که یک تعالیم و مبادی داشته باشد و هیچ نشانه است که کسی داعیه ای کوچک یا بزرگ کرده باشد و یک آداب و دروسی که مفهوم و معنی شریعت است قرار ندارد باشد خواه آن آداب در احکامی از قبیل صوم و صلوٰة باشد و خواه از قبیل مصافعه و معاشره باشد همینقدر که کتابی نوشته و آدابی ترتیب داد اورا صاحب شرع و مبدع و و مخترع گویند و همه کسانی را که شمردیم مثل رؤسای اسپلیتیه و حسن صباح و درزی ها و قادریانی ها و صدھا از این قبیل جمیعاً صاحب مبادی و تعالیم بدیعه ای بوده اند ثانیاً بهائیان خودشان میگویند و خود بهاء هم اشاره کرده که ما نمیخواستیم شریعت بیاوریم و احکام صادر کنیم و سالهای قلم اعلی در این مقام نامل نمود تا آنکه از اطراف عربیه ها رسید و از ما احکام چشمیدند و اینست عین عبارت بهاء – قد حضرت لدی العرش عرابض شتنی من الذین آمنو و سئلوا فیهَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ لَذَا أَنْزَلَنَا اللَّذُوحَ وَزَيْنَاهُ بَطْرَاءِ الْأَمْرِ لَعْلَ النَّاسَ بِالْحَكَامِ رَبَّهُمْ يَعْلَمُونَ وَحْتَىٰ صَاحِبُ عَرَبِيَّهُ رَا هُمْ بِهائیان نشان میدهند که حاجی ملاعنه اکبر ایادی شهیزادی و آقامان بروجردی بوده پس معلوم شد که شریعت بهاء باراده الهی نبوده بلکه باراده آقا جمال و ایادی بوده و این قول بخوبی ثابت میکند که شریعت و احکام و مبادی برای هر مدعی ممکن است ولازم نیست که قطعاً از مصدر وحی صادر شود ئالله به بینیم حقیقتاً احکام اقدس ویان یعنی شریعت باب و بهاء از هر جهه کامل و مقدس از شوانب رب و ریاست یانه ؟ همه میندانیم

که احکام بیان بقدرتی مشوب و مغلوط وحدود بیجا در آن ذکر شده که حتی بهایان بر بایان طعن میزند که چرا متضرر اجرای آن هستند و میگویند اگر بهاءالله نیامده بود اصلاً شریعت بیان لایق بقاء نبود الا اینکه هر وقت دچار مباحثت مسلمین شده‌اند دست و پائی زده و راه گریزی جسته‌اند زیرا اگر کتاب بیان را منکر شوند اساس حقیقت بهاء که بایه آن بر روی بیان گذاشته شده متر لزل میگردد و اگر معترض شوند با تناقضات و سفنهای بیان و تباین با خپور بهاء چه کنند این است که بسیاری از مسائل بیان است که از جواب آن عاجز مانده یا دانسته بیان‌داشته حاشا کرده‌اند و گفته‌اند این مسئله در بیان موجود نیست (!) مثلاً در اینکه باب اجازه داده که زنی که از شوهر خود اولاد ندارد از جای دیگر تحصیل اولاد کند ابدآ محل شببه نیست ولی صریحاً امر میکند که شوهر باید اجازه دهد اورا که نزد کس دیگر رود و تحصیل اولاد کند ناشرجه وجودش بیشتر نباشد اما بهایها اکثری بی اطلاع و چون اطلاع را بده مضرب شوند و بدست و پا افتد و آخر هم جوابی ندارند جز آنکه حاشا کنند که این حکم در بیان نیست پس اگر طرف مقابل مصر و مجدد باشد و خودش کتاب بیان تحصیل کرده باشد نشان دهد و مشت همارک آقای مبلغ باز شده بور گردد و هزار عذر برداشده و آخر هم عذرها بجهاتی منتهی نگردد و اگر طرف مقابل بی دست و پاست بهمین افکار (که خیر این در کتاب بیان نیست و حالا بیان در اینجا حاضر نداریم) کار خاتمه می‌باید و این فضیه است که عیناً بر سر خودم آمده سه سال قبل در منزل میرزا اسحق متعدده با شیخ فاضلی طرف بودیم و عاقبت بر سر همین مسئله مارا بور کرد و با وجود این آن متعدده الان از کناره جوئی من عصبانی است !

اما کتاب اقدس با آنکه بسیار سعی شده که شکسته بسته‌های بیان در آن اصلاح شود و نشده بلکه حدودی رکیک تر از بیان در اقدس وارد شده از آن جمله اینکه در حکم غلمان «امرد» بهمین ذکر قناعت شده که ماحیا میکنیم آنرا ذکر کنیم (!) شهد الله حق با مسلمین است که میگویند لایحاء فی الدین اگر او بد میدانست بایست افلا بگوید از بدی آن حیاء میکنیم که ذکر کنیم پس عمداً در بوتة اجمال نهاده شده والا کسیکه حیاء نکرد اسم خون حیض را ببرد و صریحاً میگوید زن در وقتی که خون می‌بنده نماز

نکند چگونه جباء کرد که اقلاً کلمه بدی را در حکم غلمنان « امداد » اضافه کند و همچنین در حرم مقاومت اقارب جز ازواج آباء کسی را ذکر نکرده باز حق بامسلمین است که این حکم تبعجه اش حلیت دختر و خواهر و خواهرزاده و برادرزاده است حتی آنکه این قضیه از قرار مسؤول بموضع اجری هم گذاشته شده میرزا مهدی خان عسکراف حکایت کرد که همان ملارضا محمد آبادی که بهائیان خیلی اورا مبلغ مشتعلی میدانند و چند دفعه بحسب ناصرالدین شاه رفته دختر خود را متصرف شده و چون بهائیان نابالغ یا کال و نارس از او سؤال کرده‌اند که چرا چنین کردی؟ جواب داده است که انسان درختی را که نشانید خودش اولی است بخوردن میوه آن! حال اگر دفعاً للفساد عبدالبهاء عندهای برای آن آیه تراشیده و حکم آنرا محول بیت العدل (موهوم) کرده باشد چیز دیگر است ولی حق باید گفت ما در مدت بیست سال نتوانستیم این قضایا را حل کنیم و حل شدنی هم نیست بافرض آنکه هی حاشا کنیم که این ظور نیست و هی دست و پا کنیم که یک محمولی برای آن پیدا کنیم آخر معیوب معیوب است بهر لباس که در آید. دیگر مسئله زناست که بدون تعیین مخصوصه و غیر مخصوصه مطلق زناه راجزای نقدی برای آن فرار داده‌اند. این در شریعت یک عیب بزرگ است بطوری که اگر لا یذکر می‌ماند بهتر از این بود که جزای نقدی نه متعاق صلا و هر دفعه بالمضاعف معین شود.

خلاصه از این قبول حدود ممهله بسیار است که کنونم مجال گفتن نیست اینها همه بعثات می‌کند که آورده این احکام فقط این را صحیح و راست گفته است که این احکام به عیل واردۀ خلق صادر شده (نه خالق) پس چه کنایی بر ماست اگر بیروی این احکام را واجب توانیم؟ در هر حال این دین و این احکام لازم الاطاء نیست بلکه واجب الاجتناب است زیرا از شری برای حاضر بشرهای دیگر صادر شده است باضافه منافع غیر مشروعی که در آن منظور بوده آیتی - راجع بکلمات بهاء چه باید تصور کرد که بهائیان آن را وحی پنداشته باان استدلال هینمایند و کلام اورا باقفو ذش دلیل

بر حقیقت او شهرده آنرا معجزه میخواهند؟

آواره - کلام در کلام است - و این سخن سخنی ناتمام.

پس باید دانست که کلیه کلام بهاء بر چند قسم است قسمی در استدلال

مثل ایقان و امثاله و قسمی در احکام و تعالیم و آن هم بردو قسم است شرعی و اجتماعی و قسم دیگر در مواضع مختلفه از عرفان و شعر و جدید و شکایت از بایبیهای ازلی و امثالها . در میان همه این اقسام آنچه آب بردارتر از همه نوشته شده (نه آبدار تر) آن کلامی است که در استدلال آورده مثل ایقان زیرا راهیرا برای تأویل آبات و اخبار جسته و منشیانه آنرا نوشته است اما بدانیم که آیا این تأویلات واستدلالات از اختراحت خود بهاء است یا اقتباس است ؟ مدت بیست سال خود بشه را هم گمان بود که این نوع بیان را بهاء ابتکار کرده تا آنکه در موزه بريطانیا در لندن کتب نفیسه‌ای را که ایران و عثمانی گم کرده ولندن آنرا جسته مطالعه کردم دیدم تمام مسائل ایقان بهمان ضریح که بهاء تأویل کرده در آن کتب موجود است .

اکثر این تأویلات در کتب مشایخ نقش بندی بوده و مخصوصاً بهاء در مدت دو سال در سلیمانیه به مطالعه کتب نقش بندیه مشغول بوده وبالاخره از کتب بسیار که در آن افظار مطالعه شد . یعنی در کتب خانه‌های لندن و پاریس و مصر اینقدر ثابت گشت که بهاء رشیعی از عرفان آنها را گرفته و تأویلات آن عرفان را در معنی شمس و قمر ونجوم وارض وسماء و امثالها تعبیر کرده بلباس جدید و انشاء بدین معنی درآورده و اساس امر خوبش را بر آن فرار داده وبالاخره امر تازه‌ای وقدرت بیاندازهای را در منشیات او نمیتوان قائل شد . بالجمله پس از این مطالعات داشتیم که چقدر انسان باید معجاهد شود و سیر و سیاحت نماید تا بر اسرار امور و کلمات این و آن آگاه شود و شاه را کاملاً بزیر باری ببرد یا از زیر باری خلاص کند والا همیشه باید دلال دزد و حمال بی اجر و مزد باشد . و اما قسم دوم از کلام ایشان که راجع بهادی شرعیه و اجتماعیه است در قسم شرعیه آن داشتیم و مشرف تر هم خواهیم دانست که نه باراده الهی بوده و نه مصون از خطأ و لفڑش است و در قسم اجتماعی هم از قبیل وحدت ادبیان و لسان عمومی و صلح اکبر و محکمهٔ کبری و حریت نسوان و امثالها بقدرتی بی اهمیت است که از تمام اقسام کلامهایی اهمیت تراست بعللی که ذیلا ذکر میشود :

اولاً این مبادی و تعالیم سالها قبل از قیام بهاء در اروپ و آمریک ابتکار شده و مطرح مذاکره بوده چنانکه در موضوع لغت و لسان بین‌المللی تقریباً بیست سی سال قبل از بهاء این مردم در اروپا اختراع شده و زبان

(ولاپشتون) پلونی اینکار کشته اما طرفداری نداشتند که در بوتہ اجمان مانند تا آنکه پس از چندی دکتور زمینهوف پلونی این مرام را تعقیب کرده و لغت اسپرانتو را اختراع نموده و تقریباً چهل سال است که این لغت اختراع و دایر شده و همچنین دکتور زمینهوف کتابی در وحدت مذاهب و ادیان نوشته مبنی بر اینکه اگر همه اهل عالم یک مذهب و دین در آینده جهان آسایش خواهد بافت اما امروز بر حسب آنچه که در انگلستان در طی ملاقات و مبادله فکر با بعضی از دعاۃ مذهب پرستان دانستم این مرام اینطور در قلوب بعضی از برستانها و طرفداران بریطانیا ریشه برده که طبعاً زبان انگلیس زبان بین‌الملل خواهد شد و بد از آنکه این زبان و لغت دایر شد دعوت برستانها توسعه یافته اهل عالم به مذهب پرستان داخل خواهند شد و همه اهل دنیا به مذهب و دیانت واحده روی خواهند آورد حال کار نداریم که آیا اینکار هم وهم است یا نیست بلکه مقصود از این مقدمه این است که بهاء‌الله زبان عمومی تأسیس کرده و به بطور اینکار دعوت باین کار نموده و به راهی برای وحدت لسان و وحدت ادیان نشان داده تهائی کاری که کرده بعد از ورود در فلسطین و مصالحه کتب و جراید مصر و بیروت که مترجم از مطبوعات اروپا بود این دو سه کلمه را داخل در مبادی خود کرد مفهوم اینکه خوب است ملوک و سلاطین یک زبان جدیدی و با یکی از لغات موجوده را در مدارس عالم تدریس نمایند تا عالم قصده واحده شود و اینکه میگوید «با زبان جدید یا یکی از آنها موجوده» برای همین است که هم خوانده بود مرام پلونیها را که میخواهند زبان اسپرانتو را ترویج نمایند وهم دانسته بود که انگلیسیها در فکر توسعه زبان خوداند و میتوانند آنرا بر اهل عالم تعمیل نمایند و همچنین بر طبق مرام دکتور زمینهوف کلمه‌ای چند در لزوم وحدت ادیان بیان نموده قبل از آنکه بهاء‌الله دنیای جوان یعنی اروپا و امریکا آشنا شود و حرفهای تازه بشنوید در حدود ایران و عراق عرب تمام سخنان او بر طبق کلمات صوفیه و عرفانی حصر در تأثیرات آیات و اخبار و یمودن هفت وادی عرفانی و امثال‌الهای بود و بعد از ورود در آن حدود با آن دستی که بینداز کرده بوده یعنی دست حل و عقد پسرش عباس افندی و حشر و آمیزشی که دائماً با ارباب علم و اصلاح داشت یک مطالب تازه‌ای را شنید و ناقصاً آنها را داخل مرام خود کرد و

چون بگوش بعضی از ابرانیان بی خبر رسید که این سخنان بدعاً تازه است که فقط بقوه وحی والهام بر او نازل شده و ضمناً تصور کردند که این حرفها بطوری لایق اجری است که امروز و فردا با همان قوّه شدید القوی که همراه بهاء است در جمیع اقتدار مجری خواهد شد ولی نه چنان بوده و نه چنین است و همچنین محکمهٔ کبری برای فصل دعوی ملل و دول پیشنهاد «زار» است که یکی از دانشوران فرن هیجدهم میلاد بوده و بهاء از او اقتباس نموده و نیز صلح عمومی هزاران سال است که در دنیا مطرح مذاکره است و اول متفوه باین کنه افلاطون است و هکذا حریت نسوان وغیره همه از حکما و فلاسفه است که قبل از بهاء پیشنهاد کرده اند.

نازیباً بهاءالله یک دستورات کافیه‌ای برگای همین مبادی نداده بلی اگر او یک دستورات مهم‌ای داده بود که حصول آنها را منضم بود می‌گفتیم دیگران گفته‌ند وقابل اجرا نبود ولی او صوری دستور داد که مشکلات را حل و راه اجری را بازنمود اما متأسفانه هر یک از دانشمندان در این مبادی کاملتر از بهاء بیانات کرده‌اند. و با این که این مبادی که در امر بهائی ذکر شده همه هم از بهاء نیست بلکه اکثر آنها را عبدالبهاء در این سین اخیره که اطلاعاتش کامل شده بود شرح داد و با اسم مبادی بهاءالله منتشر ساخت و با وجود این منضم دستورات کافیه نیست و همچنین از آنها جزو مبتکرات بهاء و عبدالبهاء نیست مثل اینکه ۱۴ ماده ویلسون امریکائی را حضرات بهائی افتخار می‌کنند که دوازده ماده آن در تعالیم بهاء است انصاف باید داد آیا ویلسون این مواد چهارده کانه را از مبادی بهائیه گرفته و دو تا برآن اضافه کرده یا او و بهاءالله هر دو از کتب و جرائد اروپ و آمریک گرفته اند و خلاصه افکار آنها را نجّبه کرده بصورت این مواد در هالم پیشنهاد کرده اند اگر کسی مطلع و منصف باشد تصدیق خواهد کرد که هر دو مقتبس است از افکار فلاسفه غرب نهایت اینکه ویلسون بیشتر محیط برآن افکار بوده و دو ماده بیشتر بیان کرده و بهائیان کمتر مطلع بوده‌اند دو ماده کمتر ذکر کرده‌اند بالجمله هر چه فکر می‌کنیم که این مبادی از چه بابت حجه است و از کجا عظمت بهاءالله را می‌رساند نیفهم بلکه در اینجا باید گفت یک منقصتی در حکمت بهاء دیده می‌شود

زیرا کسکه بقول خودش که در حاشیه کتاب ایقان ذکر کرده برای تربیت حزب شیعه آمده و برای نجات ایرانیان قیام نموده و ایرانیان را بی علم تو از تمام جهانیان شمرده تفوہ باین کلمات و تمثیل باین مبادی برآیش چه نمر دارد؟ زیرا شخص حکیم برای هر قومی باید مطابق ذوقشان و موافق لیاقت و استعدادشان تعلیم دهد و بر حسب اشاره خودش شیر را باندازه باید داد طفل رضیع را اگر اغذیه مقویه بخورانی هلاک گردد اهل ایرانی که برای کشف معادن و بدست آوردن سرمایه نرود خود و توسعه بمعارف خود راهی نجسنه اند آنها را بلغت عمومی و صلح اکبر و محکمه کبری چه کار است سالها باید راه پیمایند تا بآن وادی برسند.

امروز باید با ایرانیان کلماتی القاء شود که خون افسرده آنها بجهوش آید و همه چیز خود را بتوانند حفظ کنند امروز باید حفظ وطن و منافع نرود را با ایرانی بفهمانند ته اینکه صلح عمومی و زبان بین‌المللی زیرا این اذکار برای او مضر است بجهاتی که (کنونم مجال گفتن نیست) والامور مرهونه باوقات‌ها پس معلوم است که گوینده آن کلمات یا حکیم نبوده و یا بر خلاف آنچه را اظهار کرده مقصیدش اغفال و ابتذال ایرانی بوده تا اورا غافل کند و مورث استفاده دیگران گرددباری [من چه گویم بلک رکم هشیار نیست] باد دارم که یکی از مشایخ کردستان در مصر شبی را در مجلسی لاشه تبلیغش گرم شد و از مبادی بهائیه تمجید همی کرد رشته کلام باینجا رسانید که الحمد لله بهاء الله دنیارا جنت عدن کرده بحسب این تعالیم می‌ساز که آنوقت را چیزی نگفتم ولی هنگام خروج از آن مجمع جسار تا عرض کردم شب‌خنای گویا بدمستی تبلیغ موضوع الفاظ راهم از دست شما می‌گیرد زیرا (کرده) لفظ ماضی است و هنوز بهاء الله خانه خود را هم جنت عدن نکرده زیرا در آن خانه بیش از همه جا جنگ است پس بگویند انشاء الله خواهد کرد شیخ فرمود مضارع متحقق الوقوع بمنزله ماضی است مرا خنده گرفت که شیخ مذکور این امر را متحقق الوقوع میداند و من ممتنع الوقوع و هر دو هم بظاهر بهائی هستیم عبدالحسین فرزند محمد تقی اصفهانی نیل فروش که یک جوان تحصیل کرده‌ای است از بهائی زاده گان و قیم مصر و تازه از سویس آمده بود یک شب محرمانه بمن گفت «راسنی باید بهائیان را بین نه دردار المجنین معالجه کنند برای اینکه هر وقت ده نفر ما در یک خلوت خانه

ای جمع شدیم چه عربدها میکشیم ، چه حرفه‌امیزیم ، خودرا مصلح دنیا
تصور میکنیم خودرا مجری صلح عمومی میشماریم ، خودرا مهدب اخلاق
میدانیم ، لغت عمومی را دایر میکنیم ، محکمه کبری تشکیل میدهیم ،
خودرا زنده و همه عالم را مرده تصور میکنیم ، فکر نمیکنیم این دهنفر
پسنه دوز و صباغ و دباغ که الفاظی را شنیده ایم و تنها بهمان دو سه کلمه
مسموعه سرمیست شده‌ایم با کدام علم با کدام نروت با کدام قدرت با کدام
نطق ویسان با کدام شجاعت ادبی میتوانیم در مقابل این همه علماء و
دانشمندان که در شرق و غرب عالم موجودند عرض اندام نماییم چون در
این خلوت خانه‌ها که ما میشیزیم همه سهی میکنیم که شخص خارجی در
میان نباشد تا بر کلمات ما انقاد کند هینکه تقاضی را دربراير خودند بدیم
گمان میکنیم که مابه کل غالیم و همه مقاصد ما صورت گرفته و اینکه ما
نمیخواهیم تقاضان در مجلس ما بیانند دلیل بر اینست که بعضی خودمانیها
هم میدانند که اینها حرف است اینها دکان است اینهادل خود خوش کردن
است لهذا باید معترمانه باشد تا این بساط گولخوری و بول خوری بپاید
بالجمله معلوم شد که در این قسم از کلمات و مبادی اجتماعیه بک مقام ابداع
و اختراع و یا تأثیرات علمیه که مورد انتفاع اهل عالم عموماً و اهل ایران
خصوصاً باشد دیده نمیشود تا بر حقیقت آن تسلیم شویم و آنرا برهان
قاطع بر دعوی بهاءالله فرار دهیم ، بلکه باصطلاح کنوی تئوری است و
زاده تصورات بشری و چنانکه گفتم در تصور هم دیگران بر بهاء سبقت
دارند و چون نمیخواهیم چیز بر امثال تصویر کنیم گوئیم باعرض آنکه روزی
از قوه ب فعل آید باز برای بهاء و بهائیت مزینی را نابت نکرده ایشان و
دیگران در این زمینه یکسانند .

اما قسم سوم از کلمات بهاء که گفتم راجع به مواضع مختلفه است
از عرفان و شعرو و جدیه و شکایت از بیانیان و امثالها از عربی و
فارسی . بر ارباب بصیرت مبرہت که این قسم کلام او از تمام
اقسام آن مهم نراست به قسمی که خود بهائیان هم نمی‌توانند بقدر
خردلی نه استفاده لفظی از آن نمایند نه معنوی . قسمت عده آنها الواح
بسیاری است که عربی و فارسی از بیانیان شکایت شده بقدرتی عربیهای
آن مهوع است و بدرجه‌ای الفاظ مکرره و عنوانیں مجمله بارده در آن است

جمله این لوح ملاح القدس را در این اوآخر بددست بهائیان داد و آنها شد و روز میخوانند و پیک کلمه از آنرا نمی فهمیدند و لی تعریف میکردند چونکه عبدالبهاء گفته بود بخوانید عیناً مثل آن مرید که میگفت « آقا امروز خوب صحبت کردند » گفتند چه بود و در چه موضوع صحبت بود؟ گفت نفهمیدم خلاصه مدرک خوبی آنها همان نفهمیدن است و پس : یاددارم که در باد کوبه میرزا حسین زنجانی که از مبلغین این طایفه بود از من معانی لوح ملاح القدس را پرسید و من پیک دسته مهملات بهم بافته او را جواب گفتم چنان هست شد که از آن بعد هر وقت مرا میپنداشد تعظیم کرده بی اجازه نمی نشست و میگفت این آواره ملهم است بالهامت الهی و معانی و اسرار آیات را فقط او می فهمد و تقاضا کرد که آن حرفه ارا بنویسم نوشتم و بر د عشق آباد که بین بهائیان آنجا منتشر کند و همه را از اسرار مصلح سازد و از همه مضحكتر اینکه در آن لوح ذکری از حوریه و جازیه او شده (کنیز) میرزا حسین پرسید مراد از این حوریه و جازیه چیست گفتم این حوریه عبدالبهاء است و کنیز او شوقی افندی آن آدم ساده لوح از این تعبیر بیش از همه تعبیرات سرمیست شده از شادی در پوست خود نمی گنجید و از آن بعد همین قضیه برای عموم بهائیان مدرک شد بر مقامات شوقی افندی زیرا غیر از این لفظ (کنیز) کلمه که حتی باشاره بتوان بوجود او تعبیر کرد در الواقع وجود ندارد در این صورت اگر ما گاهی اورا در طی کلمات خود (کنیز) یاد کنیم گساهی نداریم ؛ خلاصه هنگامه غریبی است انسان متوجه نمیشود که چگونه میگویند عقول و افکار ترقی کرده گمان میکنم افکار پستی را که در این حزب بندۀ دیده ام در هیچ قرآنی نبوده گویا متناسب و حقائق و معانی بکلی معدوم شده و مدرک کلی اینسان همین است که کلامی از عکار سیده باشد از هر که باشد و هر چه باشد بدون تأمل باید آنرا تمجید کرد و او آنکه فهمیده نشود یا خیلی مهمل باشد ؟ این بود خلاصه از مراتب کلمات بهاء که آنرا آیات سماویه و مریبی بشرط میدانند بلی فقط و فقط یکرشته از کلمات است که معقول است آنهم تماماً اقتباس است چنانچه قبل اذکر شد جز اینکه در این اقتباس هم هرجا بهاء اراده نکرده است که از خود تصرفی نماید طبعاً اغلاط زیادی در آن منشآت داخل شده که منبع از نقص در اصطلاحات او بوده و با آنکه سی سال در

بلاد عربستان شب و روز حشرش با اعراب و کتب و جرائد عربیه بوده باز
بسیب نواقصی که در تحصیلات علوم داشته طبعاً غلطهای زیاد در عبارات
او راه یافته و معلمی که برای این قضیه قرار میدادند این بود که هم باب
و هم بهاء عمداً وضع عربیت را تغییر داده خواسته‌اند که الفاظ را از قید
صرف و نحو خلاص نمایند و مار الازم است که این عندر را کاملاً تحت مطالعه
آوریم به یعنیم چه حکمی دارد. این واضح است که هر لغتی قوانین صرف
ونحوی دارد که اگر از آن برداشته شود معنی بكلی منتقل می‌گردد مثلاً
در فارسی اگر مراعات صرف و نحو نشود و بیان مخاطب مبدل بعیم متکلم
شود بكلی فاعل آن فعل تغییر می‌کند فرض کنیم عربی بخواهد بفارسی
بگوید غلط کردم اگر میم را مبدل به بیان نموده بگوید غلط کردنی کاملاً
معنی تبدیل نمی‌شود پس اگر ازاو پرسی چرا چنین گفتی و نحو اهداعتراف
کند بر فارسی ندانمن خود و بگوید من میخواهم زنجیر و قید و بند صرف
را از لفظ و لغت شما بردارم آیا این سخن را احمدی از فارسی زبانها
از او میپنیرد؟ لا والله بلکه هم خواهند فهمید که اینها عندر است واو
فارسی نمیدانند عیناً عندر حضرات در عربی گفته‌های باب و بهاء همین است
که چون عربیت آنها ناقص بوده باین عندر تمیک نموده‌اند ولی عجب در
این است که بعد از آنکه عباس افندی فهمید که این عندر نزد اعراب پذیرفته
نیست و مشت مبارک پدرش باز نمی‌شود و هر چند بخرج ایرانیهای بی علم
رفته باشد باز بگویی خواهد شد که این قضیه در اعراب مضرح شود لهذا
بزین المقربین که یکی از صحابه مخلص بود و عربیت او بهتر از دیگران
بود امر کرد که جمله تشکیل ندهد و غلطهای الواح بهاء را تصحیح نموده
با قوانین صرف و نحو تطبیق نماید و مدتی آقا شیخ فرج الله کردی در
صدده بود که آن الواح عربیه‌ای که باقی‌ام زین عربیت آن تصحیح شده
آنها را بدست آورده طبع و نشر نماید براستی وقتی که این را شنیدم
حیرت مرا گرفت که چرا انسان باید اینقدر بی انصاف و گول زن باشد و
یکدسته هم دانسته و فهمیده گول خور باشند. من عصیانی نشده‌ام که چرا
بهاء عربی نمیداند البته بشر است هر چه را تحصیل کرده میداند و هر چه
را تحصیل نکرده نمیداند ولی بگویم بقول مشهور کسی «که دست آب
ندارد چرا شنا می‌کند» او که التزام نسبرده بود که حتماً عربی تکلم کند

خوب بود همه را بفارسی حرف میزد نه آنکه عوام فربی عربی بگوید و چون غلط شد آن غلطهارا باراده الهی حمل نماید و بار دیگر پرسش از اراده الهی محول باراده زین المقربین نماید تا آن زنجیرهای صرف و نحویکه بهاء از گردن و دست و پای کلمات برداشته دوباره زین المقربین آنرا بگردان و دست و پای آن کلمات نمهد : اینهم عجب نیست ولی عجب از آنها است که این را بشنوند و نفهمند که چه خدمعه بزرگ و عیب ستر کی است و اگر فهمیدند اغماض کنند و باز این کلمات را وحی منزل تصور نمایند و یا در عین بی اعتقادی در برده مکرر و جبله بمردمان بی خبر تحلیل نمایند اکنون سوال میشود انصافاً از این جمله که ذکر شد از مقام داعیه و کلام و نفوذ و بقاء آن چه خصوصیت و حجتی را برای بهاء باقی گذاشت ؟ و کدام رتبه و مقام را میتوان بوسیله این آثار در حق او قائل شد !

— سعد حسن —

آیتی - راستی ذکر الوهیت بهاء چه صورتی دارد آیا
فی الحقيقة او دعوى خدائی گرده است ؟

آواره - کلمات اورا بدست آورید تا این حقیقت بر شما معلوم شود - هر چند چنانکه گفتیم بظاهر میگویند ادعای بهاء خدای مطلق است و خالق آسمان و زمین و مرسل رسول است و او است که در طور با موسی کلیم تکلم کرده و حتی اینرا در نهاد خود تصریح نموده ولی در یک عباراتیکه مکرر بعرب بن قحطان باید عربی آنرا درست کند یا بفهمد زیرا چنین میگوید : «*شہد اللہ انہ لا الہ الا هو لہ الامر والخلق*» قد اظهر مشرق الضھور و مکالم الطور» در اینجا باید فهمید که فاعل «اظهر» کیست و مفعول آن کدام ؟ اگر فاعل اظہر خدادست مکالم طور که مفعول میشود چه کاره است و گویا دو خدا در اینجا قائل شده میگوید خدا مکالم طور را ظاهرا کرد آیا مکالم طور غیر از خدادست کسی که با موسی در طور تکلم کرد آن خدا بود بس خدائی که بهاء را ظاهر کرده کیست و بهاء اگر خدانیست چرا مکالم طور است ؟ معلوم میشود او خدای دو آتش است که از یک طرف خدا اورا ظاهر کرده و از طرفی مکالم طورش ساخته ! اما عجب است که ماتوجهب از این عبارت میکنیم که مفهوم آن اثبات دو خدادست در صورتیکه

در قصيدة عزور فائیه که یکدسته مهملاتی است که بگوش هیج عربی نخوده در آنجا بهزاران خدا قائل شده میگوید «کل الالوه من رشح امری تألهت و کل الرّبوب من طفح حکمی تریت هارض الروح بالامر بی قدمشی و عرش الطور قد کان موضع و طشتی» یعنی همه خدایان از رشحه امر من خدا شدند و کوه طور بقدوم من مزین شد(!) باری ازا بن وادی بگذریم حال از بهائیان سؤال میشود که آیا کدام ادعا حجت است اگر ادعای رجعت حسینی و رجعت مسیح حجت است اولاً بفرمائید در کدام کتاب و کلام است که بهاءالله این ادعایا کرده ما که همه الواح و کتب وزیر و زیر وزیر کردیم و اثری از این ادعایا باتفاقیم تا بینیم حجت است یا نه ثانیاً شما میگوید ادعایی حجت است که کسی نظیر آنرا نکرده باشد و ما گفتم که مهدی اسمعیلی ادعای مهدویت و غلام احمد قادریانی بدون اینکه بهاءالله را دیده با معارضه وهم چشمی داشته باشد بصرف طبیعت و فطرت خود ادعای رجعت مسیح کرده و پسر او را امروزه خلیفة المیسیح میخواهند حال ما باید کدام از این دو وجود مقدس را رجعت مسیح بدانیم بهاءالله یا غلام احمد قادریانی ؟ هر کس این عقیده را گشود حلال مشکلات است و اگر ادعای الوهیت را باید حجت دانست که بهاء اتنی انا اللہ گفته است اولاً باید فهمید که این ادعا مشروع است معقول است یا نه هر کسی میداند که یک بشری که نتوانسته است از هیچ شانی از شئون بشریت واز هیچ قانونی از قوانین طبیعت تعماز کرده باشد این بشر خالق سوات وارضین نیست و خالق کل هر چه باشد و بهر وصفی در آید خواه الله باشد و یا طبیعت یا ماده واحده یا جوهر الجواهر یا بسط الحقيقة یا مجھول النعمت یا بهر اسم دیگر خوانده شود مقدس از شئون بشریه است و اگر میگویند مقصود از اتنی انا اللہ مظہربت است هزاران نفس این داعیه را کرده‌اند مثل حسین بن منصور حلاج مثل بایزید بسطامی که «ليس في جنتي سوى الله» گفته و بعقیده وحدت وجودی جه و مع ذرات کائنات لا یق این داعیه‌اند و (دل هر ذره‌ای که بشکافی آفتایش در میان بینی) بس چه خصوصیتی در این داعیه هست که در آنها نیست اگر همه مهمل است این هم یکی بلکه مهملت و اگر همه حق است در اینصورت حقی مثل حسین بن منصور حلاج و بایزید بسطامی خواهد بود و بناء میریم بخدا از این خطای ولغزشی که از قلم من سرzed زبر امیان

آنان با بهاء تفاوت از زمین تا آسمان است صدها شعبهٔ تصوف و گویند گان
انتی انا الله وانا الحق موجود بوده و هست که هر چند مودث اشقاء و انشعاب
اسلامی شده و لی از طرفی هم دارای کلمات مهم و ادبیات عالیه و آثار
کافیه در اخلاقیات بوده اند که نبتوان آنها را طرف مقایسه با بهاء فرارداد
واگر بیش از این گوییم مسکن اشت بهانه بدت ایشان آمده مرأ طرفدار
تصوف تصور نمایند در حالتی که اساساً بند باعربده‌های انتی انا الله مخالف
و همه را میابن با مصالح اجتماعی میدانم پس بهتر است که از این مقام
بگذریم اما اینکه آیات لقاء را دلیل بر خدائی بهاء گرفته اند اولاً این آیات
لقاء یک آیات مشابه است که کسی هنوز مقصد اصلی را از آن نیافرته و
بطريق مختلفه علماء تفسیر در معنی آن سخنرانی کرده اند و بالآخر به
یک همچو آیات ماؤله استدلال نتوان کرد ناباً این طایفه اول کسی نیستند
که خدائی بهاء را آیات لقاء استدلال کرده باشند قبل از ایشان هم هر کس
دم از انتی انا الله زده بهمین آیات استدلال کرده پس استدلال با آن آیات یک
مقام ابداع و اختراعی را برای این طایفه باقی نمیگذارد و استدلال با این
آیات مثل استدلال آن شخص است که داعیه نبوت کرده او را از دهارون الرشید
برداشت و خلبه باو گفت مگر حدیث لانبی بعدی واشنیده‌ای گفت چرا
شنیده‌ام و همین حدیث دلیل بر نبوت من است زیرا منم آن (لا) که فرموده است
بعداز من نبی است یعنی لا بعداز من نبی خواهد بود ناباً با فرض اینکه
بگوئیم آیات لقاء دلیل است براینکه یک روزی خدا دیده شود و مردم
اور اهلقات کنند باز دلیل بر خدائی بهاء نمیشود زیرا نه در آیات لقاء
تبیین روز شده نه تعیین اسم در صورتی استدلال اینها صحیح بود که خدا
فرموده باشد که من در دلان سنه و فلان روز در لباس میرزا حسینعلی بهاء
جلوه میکنم ولقای او لقای من است .

بازمیگویم خدا سلامت بدارد یک مبلغی را که مثل خودم بقدر ذره‌ای
بمنذهب بهائی عقیده ندارد و باصطلاح امروزه فقط برای خر سواری بنشر
این امر مشغول است گفت به بین چطدور مردم را احمق کرده اند که یک
خدای با آن عظمت را که ما معتقد بودیم که جی است و قدیر است و سميع
است و بصیر است و دارای اسماء حسنی او را در لباس بشر محدودی در آوردند
که دقیقه‌ای قادر نبود که خود را از یک عارضه طبیعت حفظ نماید یعنی

«میرزا حسینعلی بهاء» وحالبه هم بآن یکی قناعت نکرده هر روز میخواهد
یک یچه خدا و نیم خدا برای مردم بسازند حتی زنان این عائله هر یک
در بی یک چهار یک خدائی میگردند و در لفاف عبارات و اشارات باطراف
چیزهای کاشته خودرا صاحب الواح و مقامات میشمرند **امور تضليل الله بهاء**
منها هم ویکی من عواقبها **اللیب** و من يقول انى الله من دون الله فمثوا به جهنم
و كذلك نجزی **الظالمین** - (قرآن مجید)

آیتی - پس خصائص بهائیت چیست ؟ و بچه وسیله و حیله
مردم را هیضریبند

آواره - بهائیان سه رشته از مطلب داشته ودارند که آنرا وسیله
فریب مردم قرار داده اند و بعضی از مخدوعین از روی عقیده باور کرده
داره ای از خادعین هم از روی دیسه به آن استدلال مینمایند .

اول - پیشگوییهای نسبت بهاء و عبدالبهاء میدهند که در فلان وقت
خبر داده اند و واقع شده .

دوم - نفوذ فوق العاده ای نسبت میدهند که در امر بهائی حاصل شده
در شرق شهرت میدهند که نفوذ آن در غرب زیاد است و در غرب
میگویند که در شرق ایت مذهب خبلی ناگف است و حال آنکه هر دو
دروغ است .

سوم - خصائصی را میگفتند که در این شریعت است از اینکه صاحب
این امر خبری را برای خود نخواسته و اولاد خود را ذینفع در مادیات و
رباست قوم قرار نداده بلکه اساس را بر انتخاب و بایه را بر اجتماع نهاده
اکنون خواهیم فهمید که در هر یک از آنها چه خدعبهایی بوده و برای هر
کدام تاجه اندازه قدر و قیمت میباشد و چگونه هرسه رشت پنهان شده
و معماج و محلوچش هباء منتشر آگشته .

آیتی - اولاً عنوان غیب گوئی بهاء و عبدالبهاء را باید
فهمید که چگونه بوده است و چرا هنچی **مینهاید** اگر این عنوان
راست بود **بایستی** در شرق و غرب منتشر شده باشد و حال آنکه
بالعکس بهائیان همه قضایا را حتی الواحیه که **باینگان** نه امور هر بوط
است هستور میدارند

آواره - بیشتر سالها بود میشنیدم که بهاء مثل خبر از ذات ناپلیون

داد و پس از بیک سال از صدور لوح ناپلئون جنگ بین فرانسه و آلمان واقع شد و آن جنگ بذلت ناپلئون منتهی گشت اما بر عوم دانشمندان پوشیده بیست که صحت و سقم این گونه امور بر جمهور مستور است مگر کسی که بخوله تاریخ بنگارد و ناچار شود که امور را کاملاً تحقیق نماید در این هنگام طبعاً آگاه بر موقع تصنیع خواهد شد و چون من میخواستم تاریخ این طایفه را جمع و تالیف کنم باین قضیه که رسیدم بر حسب شهرت که در بین خودشان دارد آنرا از مسلمات میپنداشتم چه که بعد از حضرات این واقعه را جدی تلقی مینمایند که اسان چاره‌ای جز قبول ندارد خصوصاً با توضیحی که عبدالپهاء در کتاب مفاوضات داده و نام قبصه کتفاگورا برده که بواسطه ابلاغ و ارسال آن لوح بوده و لهذا عبا این قضیه را در تاریخ درج کردم بعد از این مقدمه یکی از بهائیان عکاگفت آن لوح اول که بهاءالله جهله ناپلئون نوشه اند نزد من است چه که در این لوح عربی مشهور که ذکر ذلت ناپلئون است و در ضمن سوره هیکل در بعثتی بنام کتاب مبین ضبط شده مذکور است که از پیش لوحی را فرد تو فرستادیم و تو با آن اعتناء نکردی لهذا در اینجا ذلت ترا ایان میکنیم خلاصه من طالب شدم آن لوح را بینم زیرا آن لوح اول طبع نشده و نفع اش هم بکسی نداده و نمیدهند و مخفی میکردند و بهائیان هم عموماً از آن بی خبرند این بهائی عکائی که نامش حاج علی بزرگی است کمان کرد ابراز این لوح خدمتی است بعالیم به اورت لهذا آنرا بمن داد بعد از ملاحظه یقین کردم که قضیه چنانکه مشهور است و خودم هم در تاریخ نوشته‌ام بیست بلکه بی تقلب و تصنیع زیر برده دارد لهذا در صدد بر آمدم که قبصه را بشناسم و بدانم او واسطه ابلاغ کدام لوح بوده تا آنکه مذکوم شد که این قبصه شخص تاجری بوده که فقط بلغت فرانسه آشنا بوده و اصلاً رابطه‌ای با دولت نداشته بهاء لوحی فارسی که فی الحقيقة غریضه عاجزانه ایست بناپلئون نوشه خواسته است که خود و اتباع خود را در بناء ناپلئون در آورد بلکه از آن راه تبعیت بتوانند نوای خائنانه خود را مجری دارد اما بدینختی از دوجه اورا احاطه کرده یکی آنکه قبصه آنرا ابلاغ نکرده و با توانسته است ابلاغ نکند دیگر آنکه در همان ایام بین فرانسه و آلمان جنگ شروع شده و ناپلئون را دوره افتخار برآمده بعد از ظهور این دو بدبختی حضرات دیدند چه کنند که این واقعه

در پرده بماند چه اگر آن عربیشه خاصه عانه شان که نزد قیصر است بیرون آید موجب افتضاح است و هر کسی خواهد گفت کسی که خود را خدا و خالق از ضین و سماوات خوانده و به بندۀ خود ناپلئون ہناهنده شد و آن بندۀ هم زندۀ و باینده نماند و نتوانسته است کاری برای خدای خود صورت دهد لهذا فوراً نعل واژگونه را سوار کرده لوح دیگر عربی و پر طنطنه نوشته و در آنجا خبر از ذلت ناپلئون دادند در حالتیکه او شاید دو سه ماه بود که بذلت رسیده بود بالآخره آن لوح را با خدعا و مکرها تیکی که مخصوص عبادیه بود در میان اتباع انتشار داده گفته این لوحی است که بکمال قبل از قلم اعلی نازل شده است و در این لوح خبر از ذلت کنوی ناپلئون داده شده است؛ و حال آنکه لوح بکمال قبل در بغل قیصر کتفا کو بود و مشتمل بر عجز ولا به والتماس بود و چون در دند ممکن است قیصر این قضیه را تکذیب کند و بگوید لوح بکمال قبل این است که نزد من است و این لوح تازه صادر شده لذا اتبع را از معاشرت قیصر منع کرده شهرت دادند که قیصر با حضرات ازلی را بشه دارد و نفس او سم است با ازدیک نشود که شما را هلاک می سازد باری این است شرح قضیه بس معلوم شد که بهاء خبر از ذلت ناپلئون نداده بلکه بعزت او امیدوار و مطمئن بوده و عربیشه عاجزانه بنام او بیرون داده نهایت آنکه با جایت نرسیده و فوری پلتیک را سوار کرده اند و قضیه را معکوس جلوه دادند و چند فقره از آن عربیشه که گفته میشود و قدغن شده بکسی ندهند اینست بعد از عنوان و عربی هائی که مخصوص الواح است میگوید.

«عرض این بندۀ آنکه بیست و پنج سنه می شود که جمعی از عبادش نیاسوده اند و آنی متریخ نبوده اند لازمال بسطوت غصب مبتلا و بشنوای قهر معذب . . . تا آنجا که میگوید کلمه ای از لسان مبارک شاهنشاه زمان (یعنی ناپلئون) !) بسم مظلومین رسید که فی الحقیقتة ملک کلام است . . . و آن این بوده که بر ماست دادخواهی مظلومان و فریادرسی و امانت گان صیحت عدل و داد سلطان جمع کثیری را امیدوار نموده تقد حوال مظلومان از شیم سلطان جهان است و توجه باحوال ضعیفان از خصلت ملیک زمان حال مظلومی در ارض شبه این مظلومان نبوده و نیست و ضعیفی نظیر این آوارگان مشهور نه . . . خواهش این عباد آنکه نظر رحمتی فرمایند تا

جمع درظل حمایت سلطان ساکن و مستریح شوند (انتهی) حال ملاحظه شود آن خدائی که اینطور یافته خود ناپلئون التماس میکند همینکه شنیده دوست اقتدار ناپلئون سپری شده و این تصرع نامه بدست او نرسیده است فوراً فلم قهر کشید و غیب گوئی آغاز کرد که اعزک غرک یا ایها الغافل المغرو رانا نری الذلة تسمی و رائث وانت من الغافلین سبحان الله که در این عالم چه خبری است یک دسته برای گزند زدن مردم چه در ساعی اند و یک دسته برای گزند خوردن چه در حاضر ایست سال خودم در این شبهه بودم که شاید باعثه را پیش گوئی کرده و آیا پیش گوئی را برچه حمل میتوان کرد؟ بعد از بیست سال میفهمم که پیش گوئی ها همه پس گوئی هائی است که در موقع خط و اشتباه بدین لباسهادر آمده است بلی یک کلمه حنین برلین در کتاب اقدس است که آن هم دلالت بر هیچ چیز ندارد اولاً این کلمه بر انرهمان قضیه ناپلئون است که چون حضرات دیدند که ناپلئون با آن عظمت بذلت مبتلا شد با خود گفتند لا بد یک وقتی در آلمان هم خبری خواهد شد اینست که خطاباتی بملک برلین کرده و شرح حال ناپلئون را بیان میکند تلویحاً و آخر هم جرئت نمیکند بگوید توهم مثل او خواهی شدزیرا شاید نشد اینست که پیج و تاب بمصلب نداده میگوید «سمع حنین البرلين» برای آنکه هر قضیه‌ای که رخداده بتوان این وصیه را با آن چهارده و گفت این است حنین برلین و برای این حنین برلین به عنوان چه بد مسئی ها کردند و بکلی از این نکته بی خبر که حنین برلین یک حرف فارغی است که هیچ مصلبی را متضمن نیست اگر مقصود از این کلمه این باشد که مسبب جذب بین المللی برلین که مراکز آمان است دچار خسارات شده ناله اش بلند میشود پس چرا از نالهای بازی و اطریش و روسیه و ترکیه و سایر ممالک ذکری نشده؟ چه که ناله صرب و لژیک بلندتر و خسارات ترکیه و روسیه بیشتر از برلن بوده بلکه دولت آلمان نسبت ببعضی دیگر از دول مانند اطریش و امثال آن چندان گم کرده نداشته و تا کنون هم هنوز اقتدارات باطنی خود را از دست نداده است.

آیتی – شاید بعضی تصور میکنند که ذکر اینگونه قضایای مسلم زائد است چه که احمدی تصوری در حق بهاء و عبدالبهاء راجع باین امور نداشته حتی خیال این هم نکرده و نمیکنند که شاید ایشان غیر از بشر ند و نظر باتشان بخطا نرفته و نمیرود بس ذکر اینگونه امور را چه ثمری

حاصل است ولی هر کس با (گوسفندان) آشنا باشد میداند که ذکر این گونه مسائل مهمتر از هر چیز است زیرا گوسفندان بهائی بقیمی در این مسائل راه را گم کرده و دروغه ارازیاد نموده اند که حتی یک صورت جدی واقعی در کتب و تواریخ خود نگاشته و مورد استدلال قرار داده اند از ادلۀ حقيقة شمرده اند که بهاء فلان غیب گفته و عبدالبهاء فلان پیش گوئی کرده پس لازمه از همه مطالب اینست که از روی بقین و اصلاح کامل دانسته شود که « تها روای این گوسفندان از غیب خبری نداشته اند بلکه بقدر مردمان سیاسی دانشمندی از قبیل تولستوی وغیره هم نتوانسته از قرائن استنتاج نتائج نمایند و بفهمند و بگویند که آنچه سیاست دنیا چه صورتی را خواهد داشت و امری عجیب است که گوسفندان خدا از طرفی علم غیب را از تمام انبیاء سلب مینمایند و از طرفی بروای خود نسبت میدهند و اینست از آن مواردی که انسان را بر حمق بعضی و رخدعه بعض دیگرانشان آگاه می‌سازد اکنون وعده که به امپراطور روسیه داده شد باید انجاز شود زیرا در صنعت حکایت سه سالار اظهار شد که راجع بآن موضوع اطلاعاتی ازد من است که در موقع خود ذکر خواهد شد .

آواره - بلی آن اطلاعات از اینه فرار است . چون امپراطور روسیه حضرات بهائی را در عشق آباد تقویت و آزاد نموده اجازه ساختن مشرق الاذکار داد و از طرفی بتصدیق خودشان تعجات بهاء از زندان طهران در بادی امر بواسطه التجاء و بستگی ایشان بسفارت روس شد . چنانکه یک برادر بهاء میرزا حسن هم بطوریکه تاریخ شاهد است منشی سفارت روس بوده است و عبدالبهاء هم در مقاله سیاح همگوید بهاء را با غلام دولت روس بیگداد فرستادند مجلا در ابتداء بهائیان اتکان غریبی با امپراطوری روسیه داشتند و مملوم نشده است که دولت تزاری چه سیاستی را در نظر داشته که یک مساعدتی ای انکار نشدنی بحضرات کرده است از این رو بهاء در موقعیکه در خلمصه وحی والهام رفت و قلیان غیب گوییش گل کرده والواحی برای سلاطین نوشته (اگر چه آن الواح از زیردوشك او تا مدت‌ها بیرون نیامده و بس از خروج هم مانند عقرب کاشان بغیر نزده و تهاب رای گوسفندان مدرک شده) در اوح امپراطور روسیه که بدین طبقه شروع شده‌دان یا ملک الروس اسمع نداء الله ملك المهيمن القدس و عده‌های نصرت و فتح

سلطان روس داده و برخلاف معتقدات تمام ملل که « وعد الله غير مكذوب » است یعنی اگر وعده از طرف خدا باشد باید انجاز شود و دروغ بیرون نباید اینجا بدینخانه وعده خدای گوستفاده مکذوب درآمد بقیمکه همه عالمیان دیدند و فهمیدند که از طرفی پادشاهی که بهائیان را تهربیت کرد جراحت این شد که پس از اندک زمانی خود و عائله اش منقرض شوند و از طرفی خدایی که او را وعده نصرت داد اشتباهش ظاهر شده در میان بندگانش رسوا شود و از طرفی پسر این خدا (عباس افندی) بحضوریکه ذبلا دانسته خواهد شد مشت مبارکش باز و بعد رهای بدرتر از گناه مشتبث شود و نداند که در برابر الواقع عدیده که در حق نیکولا دعا شده چه بگوید .

و شرح قضیه اینکه از موقف صدور وعده های بهاء در حق امپراطور روس بعد هر وقت هر کس از عبدالبهاء در باره امپراطور روس سؤالی کرده او باطمینان اینکه هیچ قوه نمیتواند سلطان روس را مقاومت کند جواب امید بخش داده و از آن جمله خودم بکرات از عبدالبهاء شنیدم که وعده بهاء را در حق امپراطور روس وعده غیر مکذوب شمرده وی را فاتح در کل امور و سلطنت اور اسلطنست ابدی میشمرد . و چنانکه در قضیه سپهسالار هم دانستیم حتی در بهبوده جنگ عمومی باز بغلبه و بقاء و شون ابدیه دولت تزاری معتمد بوده تا آنکه وعده مذکور مکذوب در آمد و چنانکه تاریخ نشان میدهد و بر تمام اهل عالم مبرهن است آن بیچاره با عائله اش منقرض شد .

یکی از بهائیان امریکا که خانمی است در میان حضرات مشارک بالبنان در حیفا از عبدالبهاء پرسید که پس چرا وعده بهاء الله در باره امپراطور روس مغکوس و مکذوب شد ؟ عبدالبهاء از این سؤال برآشت و در جواب وی در مانند مدتی در فکر فرو رفته بالآخره باین عندر بدرتر از گناه تشبت نمود که چون در قضیه اصفهان و بزد که احباب را میکشند ما بامپراطور روس تلگراف تظلم کردیم و او جواب نداد و اقدامی نکرد لهذا در وعده الی بداء شد !!

سبحان الله ای گوش عالم بشنو ای دیده دنیا بیین که چقدر مردم را ابله شناخته اند و اگر در اتباع خود حق دارند که ابله شان بشناسند ولی سایر مردم که گوش و چشم دارند و خواهند گفت ای خدا زاده بزرگوار

اولاً- خدامیکه وعده نصرت میداد چرا این قسمتش را فراموش کرد ؟
ثانیاً- شما که غیب می دانستید چرا آن وعده را تا سه روز قبل از قتل
نیکولا تایید می کردید ؟

ثالثاً- اگر این وعده راجع باو نهود و نبایست مصدق پیدا کند چرا اورا
فانح و ذینفع در چنگ عمومی می خواندید ؟

رابعاً- شما بیست سال پیش اگر راست بگوئید باو تلگراف کردید اید
(وحال آن که من یقین دارم دروغ است و ابدآ باو تلگرافی نشده) پس چرا
در این بیست سال باز بکرات و عده نصرت را تجدید می کردید ؟

خامساً- اگر گناه جواب تلگراف ندادن اینقدر بزرگ باشد که همه خدمات
اورا مضمحل کند و طوری مورد غضب شود که حتی بر اطفال صفيرش ابقاء
نشود پس چرا ناصرالدین شاه همان شاه جباری که بقول شما نود هزار
باپنجاه هزار پاسی هزار نفر شما را کشت و بقول من با مدرک مسلمه
یکی دو هزار نفر از شما را که دویست نفر شان از شما و باقی از سید باب
بودند کشت (بعنی در سلطنت او این فتلها واقع شد) و هزاران خواری و بیسی
بر سر شما آورد مورد غضب واقع نشد ؟ بلکه تا پنجاه سال سلطنت بینظیری
کرد که همه سلاطین لذائذ اورا رشک میبرند ؟

بلکه منکرین شما می توانند استدلال کنند که او بمقابلات مخالفت با
شما از چنین عمر و سلطنت و لذت و عشرت سرشاری بهره مند شد و نیکولا
هم بمجازات موافق با شما اینطور منفرض و مقطوع النسل شد دیگر شما
با چه روئی کتاب مبین والواح سلاطین طبع میکنید و یا همچو پایه و اساس
مردم را دعوت مینمائید ؟

واعداً انسانی که معتقد به پیج اصای از اصول نهست اگر از این بیو جدان
تر هم باشد عجیبی نیست ولی از اتباع شما عجب است که اینها را به بیته
و بفهمند و باز مال و جان و اهل و عیال خود را در راه شما تشارکنند . بلی
میدانم که اتباع شما اغلبی اینها را نمی دانند و شما هم بهر و سبله باشد
نمیگذارید بفهمند . و بزرگترین دلیل این قضیه آنکه هر کس از شما
برگشت به تمام دسائی و حیل متثبت میشود اولاً کلامش در جامعه بی -
ثانی بر بماند و اگر در میان دیگری از ری کرد افلا در اتباع شما بی اثر بماند
چنانکه نخستین اقدام شما این است که اورا بنام از لی و ناقض و طبیعی متهم

سازید و مریدان خود را از معاشرت او و خواندن کلمات او منع نمایند . بالطبع یک صاحب فکر در میان این گوستفاده نیافر نشد که بگوید اگر رؤسای بهائی کثافت کاریهای در پرده ندارند چرا بمحض اینکه بومیبرند که یکنفر به بهائیت بی عقیده شده فوری تمام اطراف مینویسند و پیام میدهند که از صحبت آن شخص بگریزید و بپرهیزید ؟ چنانکه با میرزا اسدالله اصفهانی هم ریش عباس افتدی و پسرش دکتر فرید و تمن الملاک که نام توحش بر او نهادند همین معامله را کردند در حالتیکه میرزا اسدالله بقول خودشان حامل عرش اعلیٰ هم بود یعنی استخوان مجهول بباب را که بعد خواهیم فهمید در چه پرده خدوع بود ، از طهران بعیقا حمل کرده بود و همچنین در این اوآخر میرزا علی اکبر فستجانی را که مبلغ ایران و اروپای ایشان بود و در اروبا بیدار شده دانسته بود شایعات تمام دروغ و ساخت و سازهای بر سر پوستین ملانصر الدین یعنی بولهای حقوق و تقدیمهای بهائیان است فوری امر با جتناب از او کرده اورا ته‌اگذاشته مدتی در تحت نظر نگاهش داشتند که دانسته‌های خود را طبع و نشر نکند تا وقته که مرحوم شد و عین این معامله را می‌خواستند با این (آواره) مجری دارند و حتی چند دفعه برای ترور کردن او هم دست و با کردن ولی موفق نشدند . معملاً قضایا بقدری زیاد است که نمیدانم کدام را ذکر امایم و از کدام در گذرم . آیا - صحبت بر سر بشاراتی بود که بهاء در حق دولت تزاری داده بود و عبدالمجاهد آنرا تأیید نموده بود و بالعكس نتیجه داد . اماهن در این مسئله حیرانم که دولت روسیه که آنقدر بحضور اتحاد هنر ای و خدمت کرد دیگر چرا در این اوآخر در اوح عبدالمجاهد بروس منحوس بادشده است ؟

آواره - مقصود از روس منحوس که عباس افتدی می‌گوید روسیه کنونی است که چندان سیاست سابق تزاری را در تقویت بهائیان تعقیب نکرده است بلکه با بهائیان مثل سایرین رفتار نموده و بساط تبلیغات ایشان از دونق افتاده است - اینست که آفادر لوحی روس منحوس باد می‌کند و از طرفی هم می‌خواهد گوشزد دولت دیگری بکند که در فلسطین طرف احتیاج اوست براینکه مباروسها خوب نیستیم ولی انصاف باید داد روس هائی که بهاء را از قتل نجات دادند و نزد ناصر الدین شاه شفاعت کردند و

روسها نیکه در عشق آباد آزادی با آنها ادادند و حتی در قضیه اصفهان میخواستند آنها را بتبیعت قبول نمایند جز اینکه بعد از پناهندگی آنها به سولخانه دوس معلوم شد که عده ایشان در شهر اصفهان بصدق نفر نمیرسد و این عده کافی نیست لهذا آنها را جواب کردند و بالاخره روسها در همه جا بسا حضرات موافقت کردند با وجود این بعضاً اینکه عبدالبهاء دید روسیه منتقل شد همه خدمات را فراموش کرده برای خوش آمد دیگران روسها را بر روس منحوس و انتقاد از بالشویک یا بقول عباس افندی «بالشیوه» تعبیر و تحریر نمود ولی اینهم در برده نفاق زیرا از آنطرف ببلغین عشق آبادش دستور میداد که بروسها بفهمانند که ما باشما هم مسلک و هم قدمیم منتهی شما بنام مسلک و ما بنام مذهب میخواهیم دیوارا اشتراکی نمائیم و تغییراتی بر احکام و تعالیم خود مینوشتند و بدست و پای روسها می‌انداختند و چند سفر سید مهدی مبلغ را بمسکو فرستادند ولی روسها نه این سخنان را باور نمیکردند و نه چندان سختی با حضرات مینمودند . اگر یک همچو مردمانی آیا تصور میشود که اگر مثلاً انقلابی در انگلستان بشود آنها چه میکنند ؟ بدون شببه فوری یک کلمه قافیه مانند روس منحوس برای انگلیس پیدا کرده او را با آن قافیه ذکر مینمایند و شاید گناهی هم برای اوجسته مثلاً بگویند چون عبدالبهاء بلند ورود فرمود ژرژ انگلستان استقبال نکرد یا ایشان طالب ملاقات او شدند اجازه نداد لهذا اوضاع او دگرگون گردید . چنانکه در حق نیکولا گفتند و در قضیه محمد علی میرزا و قاجاریه هم خواهیم رسید باقوال و اعمال رنگارنگ حضرات مجملأ بعد از وفات عبدالبهاء کمیز عزیزی که جانشین او شد (شوقي افندی) میخواست بر قدم پدر برود و اسمی از روس ببرد و نزد رقبای او خود نمائی کند ولی نمیدانست چه بنویسد و چه بگوید لهذا در لوحی که ذکر حجاب میکند بهائیان روسیه (یعنی ترکستان و قفقاز) را بحجاب دلالت میکند !! و چون ذکر حجاب در کتاب اقدس بهاء نیست تکیه این را ببرام روسها حرکات ... کرده اند شما حجاب کنید ! ملاحظه شود چقدر گوینده احمق و باور کنندگان احمق اند که تغییر حکم یک کتاب شریعتی خود را در روی چنین پایه موهومنی قرار داده دورا دور سخنان مردم را با باور کرده یا از راه حبله خود را بصورت باور کرد کی در آورده میفهماند که مثلاً روسها اشتراک